

DOMOVINA

Upravništvo „Domovine“ v Ljubljani, Knaflava ulica 5

Uredništvo „Domovine“, Knaflava ulica 5/II., telefon 3122 do 3126

Izhaja vsak četrtek

Naročnina za tuzemstvo: četrtletno 9 Din, polletno 18 Din, celoletno 36 Din; za inozemstvo razen Amerike: četrtletno 12 Din, polletno 24 Din, celoletno 48 Din; Amerika letno 1 dolar. — Račun poštne hranilnice, podružnice v Ljubljani, št. 10.711.

Varovanje kmeta pred zlorabami prodaje v naprej

Podpisan je poseben zakon, ki daje možnost rezveljavljenja predprodaj nedozorelih pridelkov — V naši banovini bo zakon koristil hmeljarjem, ki so jim vsakoletne predprodaje kvarile kupčijo

Nj. Vel. kralj je predpisal in proglasil zakon o prodaji še nedozorelih poljskih pridelkov. Zakon, ki stopi v kratkem v veljavo, določa med drugim:

Kmetovalec, ki je prodal svoje poljske pridelke pred žetvijo, lahko odstopi od pogodbe, ako je še ni izpolnil. V tem primeru je dolžan vrniti kupcu znesek, ki ga je prejel na račun ali kot kupnino, in pa 10odstotne obresti. Dogovorjene odstopnine ali kazni za primer neizpolnitve pogodbe kmetovalec ni dolžan plačati.

Kmetovalec-prodajalec, ki se hoče poslužiti pravic tega zakona, mora odstop od pogodbe prijaviti pisмено ali ustno na zapisnik pri okrajnem sodišču; ako ni sodišča, pa pri sreskem načelstvu, in sicer pred potekom roka za izpolnitev pogodbe. Istočasno mora položiti znesek, ki ga je dolžan vrniti po gorenjih določbah.

Po tem zakonu se bo postopalo tudi tedaj, ako stranke pravnomočno sklenejo kak drug pravni posel, ki bi z njim hotele prikriti prodajo nedozorelih pridelkov. Prodaja zrelega vinogradniškega in sadnega pridelka pred branjem ni prodaja nedozorelega pridelka.

Pogodbene določbe, ki se z njimi kmetovalec-prodajalec odreče pravic tega zakona, so ne-

veljavne. Določbe tega zakona veljajo tudi za prodajne pogodbe o nedozorelih poljskih pridelkih, ako so bile sklenjene pred uveljavljenjem tega zakona, ako izpolnitveni rok teh pogodb nastopi šele po uveljavljenju tega zakona.

Med zakoni, izdanimi doslej v prosep našega gospodarstva, je ta zakon posebno važen, ker varuje kmeta pred brezvestnimi prekupci, ki zlorablajo kmetovo največjo denarno stisko in kupujejo njegove še nedozorele pridelke v naprej včasih prav za smešno nizke cene. Kmet je imel pri tem vedno dvojno škodo: del svoje letine je v naprej prodal po preniklih cenah, ki so potem ob spravi tlačile še cene ostalega istovrstnega blaga.

Velikega pomena je novi zakon zlasti za naše žitne kraje, kjer so bile take predprodaje nedozorelih pridelkov zelo običajne. V banovini bo koristil zakon našim hmeljarjem, ki so tudi močno trpeli zaradi neugodnega vpliva predprodaje hmelja na razvoj vsakoletne kupčije. Možnost rezveljavljenja prodaj hmelja v naprej bo povoljno učinkovala na hmeljsko tržišče, kolikor je to sploh mogoče pri sedanjih svetovni krizi hmeljarstva.

Koliko sme zdravnik računati bolniku

Uprava dravske banovine je objavila banovo odredbo, ki predpisuje nove zdravniške pristojbine za zdravljenje onega dela prebivalstva, ki nima pravice do brezplačnega zdravljenja. Za manj premožne in za one, ki plačujejo manj kakor 1000 Din neposrednega davka, in za državne, banovinske in samoupravne uslužbence veljajo nastopne postavke: za bolnikov pregled v zdravnikovem stanovanju 20 Din; za bolnikov pregled v bolnikovem stanovanju v kraju, kjer stanuje zdravnik, 40 Din; za bolnikove preglede ponoči od 20. do 7. ure se računa dvojna pristojbina; izdaja zdravniškega izpričevala 30 Din; za obvezanje manjših ran brez operacije 20 Din; šiv rane z obvezo 40 do 70 Din; za mavčevo ali drugo stalno obvezo z materialom vred 70 do 130 Din; uravnavanje izpahnjene uda 50 do 100 Din; izpiranje ušes 20 Din; podkožna ali medmišična injekcija (vbrizg) 20 Din (pri tem je všteta tudi snov za injekcije); puščanje krvi 40 Din; prerez tvora 30 Din; pregled grla, nosu in ušes z zrcalom 20 Din; odstranitev tujega predmeta iz ušesa ali nosu 30 Din; izdrtje zoba 10 Din, z injekcijo pa 30 Din; prisotnost pri porodu 60 Din; pomoč pri porodu z operacijo 200 do 400 Din.

Če nastane spor zaradi računov, odloča o njem po zaslišanju Zdravniške zbornice sresko načelstvo. Za zdravniški pregled več bolnikov ene rodbine, ki stanujejo v istem stanovanju, sme zdravnik zahtevati polno nagrado le za pregled prvega, za pregled drugih pa polovico do-

ločene pristojbine. Če gre zdravnik k bolniku iz kraja nad 2 km in mu ne pošlje stranka vozila, sme zaračunati zdravnik kilometrino (po 4 Din za kilometer), katera pripada banovinskim nameščencem, in odškodnino za izgubo časa po 25 Din od ure. Če pa stranka preskrbi voz, izostane seveda kilometrina. Če je mogoča vožnja po železnici k bolniku, pripada zdravniku vozovnica II. razreda in 25 Din od ure za izgubo časa.

Ako poseti zdravnik v istem kraju dva ali več bolnikov, sme zaračunati le enkratno kilometrino in odškodnino za izgubo časa, in to oni stranki, ki ga je prva pozvala. S pristankom prizadetih strank pa se sme ta vsota razdeliti med vse prizadete. Prav tako se mora postopati tudi, če gre zdravnik iz kraja, kamor je bil prvotno poklican, še v kak oddaljenejši kraj; torej tudi v tem primeru ne sme zahtevati še enkratne cele kilometrine, odnosno odškodnine za izgubo časa, temveč le razliko v razdalji. Za premožnejše bolnike, to je za take, ki plačujejo nad 1000 Din neposrednega davka, se smejo te zdravniške pristojbine zvišati največ za 50 %. Občine so dolžne preskrbeti občinskim zdravnikom sezname teh članov. Ta banska odredba je že stopila v veljavo.

Postani in ostani član Vodnikove družbe!

Uspeh XI. vzorčnega velesejma v Ljubljani

Pravkar minili XI. ljubljanski mednarodni velesejem pod pokroviteljstvom Nj. Vel. kralja in pod častnim predsedstvom ministra za trgovino in industrijo g. Demetroviča je bil povsem zaseden. Razstavilo je skupno 816 razstavljalcev, od teh domačih 517, in sicer: iz dravske banovine 392, savske 89, primorske 8, drinske 2, zetske 1, dunavske 11, vardarske 4 in iz Beograda, Zemuna in Pančeva 10. Iz inozemstva je bilo 299 tvrdk: iz Zedinjenih držav 19, Chileja 1, Anglije 9, Avstrije 81, Belgije 4, Češkoslovaške 21, Danske 1, Francije 9, Holandske 3, Italije 5, Madžarske 11, Nemčije 121, Poljske 1, Sirije 1, Švedske 8 in iz Švice 4.

Število razstavljalcev je od začetka, to je od leta 1921., stalno naraščalo. Dočim jih je bilo leta 1921. 470 (441 domačih in 29 inozemskih), jih je bilo letos, kakor rečeno, 816 (517 domačih in 299 inozemskih).

Obiskovalcev je bilo letos okrog 104.000. Od teh je dopotovalo na podlagi sejmskih legitimacij iz oddaljenejših krajev države, oziroma iz inozemstva, torej kupcev, 14.000. Inozemski posetniki so dospeli zlasti iz Avstrije, Češkoslovaške, Grčije, Italije, Nemčije, Francije, Madžarske, pa tudi iz Romunije, Zedinjenih držav, Chileja in Albanije. Razstavljalci in obiskovalci so z uspehom velesejma zadovoljni.

XII. mednarodni vzorčni velesejem v Ljubljani bo leta 1932. v prvem tednu meseca junija. Od 29. avgusta do 9. septembra letos bo jesenska prireditev Ljubljanskega velesejma, v katere okrilju bo prirejena tudi velika tujskoprometna razstava.

Vzgoja gluhonemih

Gluhonemica v Ljubljani je razglasila: «V gluhonemico v Ljubljani se sprejmejo ob pričetku šolskega leta 1931./1932. gluhonemi otroci na prošnjo roditeljev ali njih namestnikov. Pogoji za sprejem v zavod so: gluhonemost ali tolika stopnja gluhosti, da se otrok v splošnem ne more naučiti glasovnega govora; izpolnjeno sedmo leto in še ne prekoračeno deseto leto življenja, primerna telesna zmožnost in sposobnost za izražanje. Od sprejema so brezpogojno izključeni bebasti, slaboumni in božjastni otroci. Sposobnost za izobraževanje se dokaže s posebno preizkušnjo, ki jo je prebiti v zavodu. Dan in ura preizkušnje se bo razglasila ob svojem času. Gojenci, katerih starši so zmožni plačevanja, morejo za dobo svojega izobraževanja dobivati stanovanje in hrano v zavodu proti plačilu zneska, ki ga določi banska uprava sporazumno s starši. Če se dokaže ubožstvo, se preskrbovalni stroški lahko znižajo ali sploh izpregledajo. Prošnje za pripust k pouku ali za sprejem notranjih gojencev v zavod naj se vložijo do 20. julija pri ravnateljstvu gluhonemice v Ljubljani.»

Koliko je takih staršev v naši banovini, ki imajo gluhoneme otroke in jih tare skrb zanje, kako se bodo prerinili reveži skozi življenje. Niti ne vedo ne, da imamo v Ljubljani šolo, ki vzgoji

te nesrečnike in jih nauči raznih obrti, da si lahko služijo svoj kruh.

Vzemimo za primer nadarjenega dečka, ki je po legarju v tretjem letu starosti popolno oglušil in v nekaj mesecih povsem onemel, ker ni več slišal govornice. Mati je bila revna dninarica, zato se je obrnila na župana, naj bi spravil sina v gluhoonemico. Župan jo je pa zavrnil, češ, da občina nima denarja, da bi plačevala zanj. Tako je ostal otrok brez izobrazbe in se potika po materini smrti kot reva po svetu.

Kdo je kriv, da ni prišel v gluhoonemico? Župan, ki ni vedel, da se revni gluhoonemi otroci brezplačno sprejemajo v zavod. Kdor ima takega otroka, naj gre na občino, da mu napravi takoj prošnjo za sprejem. Kdor ve za takega takega otroka v starosti od 7 do 10 let, naj opomni starše na razglas gluhoonemice. Staršem, otroku in vsemu narodu bo napravil s tem veliko uslugo. Pravico do sprejema ima vsak drugače zdrav gluhoonemi otrok iz vse naše banovine.

Politični pregled

V Chequersu na Angleškem so se prvič po vojni zbrali angleški in nemški državniki k posvetovanju

za gospodarsko ozdravljenje Nemčije,

ki želi znižanje vojnoškodninskih bremen. Neposrednih uspehov Nemci sicer niso dosegli, ker odločuje pri teh vprašanjih Amerika, pač pa je ta sestanek dal pobudo za morebitni složni nastop vseh evropskih dolžnikov proti ameriškemu upniku, da se ublažijo njihova bremena.

Za Nemčijo in Anglijo je pričela sedaj še

Francija gospodarska pogajanja z Rusijo,

da se tako reši iz industrijske krize z ruskimi naročili.

Borba med obema Rimoma se nadaljuje. Dolej še

ni prišlo do sporazuma med italijansko vlado in papežem.

Vse kaže, da se bodo nasprotja še poostrila. Italijanska vlada je že izročila Vatikanu svoj odgovor na papežev protest zaradi vladnih ukrepov proti Katoliški akciji. Vsebina odgovora še ni znana v javnosti.

Soteščan:

Izgubljena sreča

Povest iz vaškega življenja.

«Pa naj te vzame. Čemu pa odlaša?»

Julko je pogrelo. «Ne more», ga je zagovarjala. «Nima še kmetije.»

«Menda je tudi ne bo imel. Ali ne veš, da oče Brezar nasprotuje vajini zvezi?»

«Vem», je povesila glavo.

«Ako veš, tedaj se moraš po tem ravnati.»

«Povejte mi, kaj naj storim, da vam bom astregla!»

«Ne meni, ampak besedam večnega življenja. Ako jih hočeš izpolnjevati, tedaj je najbolje, da se z Ivanom razideta še ob pravem času. Očetu ne smeta kljubovati. Zakon, sklenjen proti volji staršev, ne prinese otrokom prave sreče. Ne bosta deležna blagoslova, marveč prokletstva...»

Julka je pričela tiho ihteti.

Duhovnik je razbelil železo, ki ga je hotel kovati. «Obljubi, da boš raztrgala grešne vezi», je dvignil kladivo. «Nedovoljeno znanje je pohujšanje mladini. Ne veš, kako grenko je kesanje in kako grda je sramota.»

Dekle je molčalo. Ne ona, ampak Ivan bi moral tukaj govoriti.

«Obljubi, Julija», je ponovno zahteval. «Daj mi častno besedo...»

GOSPODARSTVO

Bodočnost živinoreje zahteva skopljenje vseh nelicenciranih samcev

Zakon o pospeševanju živinoreje določa v členu 7., naj se vsi biki in žrebci, ki pri licenciranju niso bili odobreni, takoj na kraju licenciranja skopijo. O tem vprašanju je izrekla ljubljanska sekcija Jugoslovenskega veterinarskega združenja naslednje pomisleke:

Skopljenje je neizvedljivo, 1.) ker primanjkuje časa ob priliki licenciranja, 2.) zaradi odgovornosti in jamstva živinozdravnikov pri morebitnih nezgodah, ker je živina, prignana navadno iz daljnejših krajev, izpostavljena opasnosti in bi se vsaka pozneje pri skopljenjih nastala bolezen smatrala od živinorejcev kot posledica skopljenja, 3.) zaradi morebitnih poškodb operatorjev pomočnikov, ker je treba pri takem množinskem delu delati naglo na neprimernem prostoru, 4.) skopljenje na javnih prostorih, kjer se vrši licenciranje, nikakor ni primerno, 5.) pokazalo se je, da v nekaterih krajih gojijo bika, ker jih tako bolje vnovčijo, na primer v Prekmurju; z druge strani pa se navaja, da imajo nekateri živinorejci namen zlorabe te odredbe na ta način, da bi prignali vse moške živali k licenciranju ne zaradi licenciranja samega, temveč zato, da bi jim jih brezplačno skopili; iz teh razlogov je zaključilo združenje, naj se skopljenje smatra povsem za privatno prakso, ker je pri tem poslu potrebna tudi posebna izurjenost.

Pri izredni važnosti tega vprašanja za našo živinorejo se ne moremo zadovoljiti s tem naziranjem, ki je v več točkah sicer prav resnično. Glavne kvarne v naši živinoreji namreč nastajajo prav zaradi zakotnih bikov, ki niso licencirani. Zato so vsi napredni živinorejci prav pozdravili namen vlade, da se tukaj korenito napravi red. Mnenja smo, da bi se dala reč tako urediti, da bi morali vsi živinorejci prignati na licenciranje vse svoje neskopljene samce. Pri licenciranju bi jih uradno popisali in bi jih potem nelicencirane prisilno, a brezplačno skopili. Ali pa bi se dal pri licenciranju nalog, da morajo dati živinorejci nelicencirane samce v določenem roku skopiti, sicer se bodo skopili nelicencirani samci prisilno na kmetov račun.

Tedenski tržni pregled

ZIVINA. Na zadnjem mariborskem sejmu so se trgovali za kilogram žive teže: voli po 3:50 do 7:50 Din, biki po 3 do 5:50 Din, krave po 1:75 do 5:50 Din, mlada živina pa po 4 do 6:50 Din.

ZITO. Na ljubljanski borzi so ponujali (za 100 kg; postavljeno na slovensko postajo): pšenično, potisko, po 267:50 do 270 Din, turščice, baško, rešetano, po 155 do 157:50 Din, moko, banatsko, po 375 do 380 Din.

Cene tujemu denarju

Na zagrebški borzi smo dobili v valutah: 1 dolar za 56:20 do 56:40 Din;

devizah:

100 avstrijskih šilingov za 793:35 do 796:35 Din;

100 nemških mark za 1340:50 do 1343:50 Din;

100 madžarskih pengov za okrog 987:67 Din;

100 italijanskih lir za 294:90 do 296:90 Din;

1 dolar za 56:34 do 56:54 Din;

100 francoskih frankov za 220:45 do 222:45 Din;

100 češkoslovaških kron za 167:14 do 167:94 Din.

Vojna škoda se je trgovala po 414 do 414:50 dinarjev, investicijsko posojilo pa po okrog 86 Din.

Sejmi

14. junija: Hotedršica.

15. junija: Planina pri Brežicah, Dravograd, Mozirje, Dob, Kočevje, Oplotnica, Jagnjenica, Št. Vid pri Litiji, Sv. Vid pri Ptuj, Kostrivnica, Semič.

16. junija: Prosenjakovci.

18. junija: Zalog, Kandija.

20. junija: Poljčane.

Kratke vesti

— Na banovinski vinarski in sadjarski šoli v Mariboru se prične novo šolsko leto 15. septembra. Šola je dvoletna. Z njo je v zvezi zavod za gojence. Šola ima predvsem namen, da izobražuje kmečke sinove, ki ostanejo po končani kmetijski šoli doma na kmetijskem gospodarstvu. Taki imajo pri sprejemu prednost. Kolkovane, lastnoročno na celo polo pisane prošnje (kolek 25 dinarjev) za sprejem je poslati ravnateljstvu banovinske vinarske in sadjarske šole v Mariboru najkasneje do 20. julija. Prošnji se morajo

«Ne morem», si je otrla vročo solzo.

«Nočeš, trdoglavka, nočeš.» Kaplanov glas je bil očitajoč in oster.

«Ne morem», je ponovila. «Drug drugemu sva dala besedo...»

«Človek ti je več kot poštenost. Bridko se boš še kesala.»

Julko je posilil jok, ni mu mogla odgovoriti. Kako naj prelomi obljubo? Ivan bi ji očital nezvestobo. Nekaj ji je reklo, naj ostane pri dani besedi.

Duhovniku se je pričela smiliti, ni je mogel več mučiti. Namenil ji je lahko kazen, izdatno zdravilo za deklinško trmoglavost.

«Tako sva končala», je nadaljeval po kratkem preudarku. «Za danes, a ne za vedno. Čez tri mesece se lahko zopet oglasiš. Do tedaj pa te izključujem iz naših mesečnih sestankov in prav toliko časa ne smeš nositi družbenega znaka.»

Molče je sprejela kazen in odšla po stopnicah. Zunaj ni bilo žive duše. Zavila je na bližnjico, zakaj dolgo se je zamudila. Domov se ji je silno mudilo.

Steza je vodila med njivami, na obeh straneh je cvetelo mlado žito. Pihal je rahel vetrič; polje je sličilo jezeru, kadar ga zibljejo valovi.

Julka se je ustavila na odprtem polju in gledala krog sebe. Pred njo se je zgrinjala Brezarjeva pšenica v bujnem cvetju. Kdaj bo stopila na to njivo s srpom kot žanjica? V odgovor je vzdihnila, pri srcu jo je zbolelo.

Nedaleč pred seboj je zapazila Brezarja. Stal je upognjen ob stezi, pravkar je utrgal plevel, ki je rasel med žitom. Ni se mu mogla izogniti, morala je mimo njega.

«Oho, prišla si mi baš o pravem času», si je mislil, ko jo je zagledal. Sklenil je, da jo bo pošteno obdelal. Ako bi kdo videl, bi je niti ne pogledal. Tukaj pa ga ne čuje živa duša.

«Dolgo si molila», jo je nagovoril in mrmraje dostavil: «Hinavka!»

Julka se ni zmenila, bala se je prepira. Molče je požrla psovko in rekla: «Oče, lepo žito imate.»

«Ali meniš, da bo kdaj tvoje?» ji je ošabno zabrusil.

«Kdo vé?» mu je ponagajala in odšla naprej po stezi.

«Nikdar! Rajši naj pogorim do tal, pogrezne naj se vsa kmetija.»

Obrnila se je nazaj proti njemu in rekla: «Oče, glejte, da vas Bog ne kaznuje.»

Starec je kričal in zmerjal, pa mu ni več odgovorila. Psovka, katero je pravkar čula, jo je strašno zadela. Zapičila se ji je v srce in ji zadala grozno rano.

Domov je prispela vsa objokana, toda taka ni smela stopiti pred očeta. Solza na njenem licu mu je grenila življenje. Morala si je obrisati oči in veselo poskočiti. Morda bi bilo bolje, ako bi mu bila zaupala svojo bolečino.

Zvečer je pričakovala Ivana, vsako nedeljo po večerji se je bil oglasil. Morda je že izvedel, da

priložiti: krstni list, domovnica, odpustnica, odnosno zadnje šolsko izpričevalo, izpričevalo o pravosti pri onih prosilcih, ki ne vstopijo v zavod neposredno iz kake druge šole, obvezna izjava staršev ali varuha, s katero se zavežejo plačevati stroške šolanja, obvezna izjava staršev ali varuha, ki žele prositi za banovinsko štipendijo, da bo njih sin ali varovanec ostal pozneje na domači kmetiji, v nasprotnem primeru pa da povrnejo zavodu prejete zneske podpore iz javnih sredstev. Za sprejem je potrebna starost najmanj 16 let in z dobrim uspehom dovršena osnovna šola. Sprejemajo se pridni, dovolj nadarjeni, zdravi kmečki sinovi, ki ostanejo po končani šoli doma. Sprejme se tudi nekaj izven zavoda stanujočih učencev. Ob vstopu v zavod se mladeniči preiščejo po zdravniku zavoda; ako njih zdravstveno stanje ni povoljno, se odklonijo. Oskrbnina znaša mesečno 150 Din.

— Kreditni zavod za trgovino in industrijo v Ljubljani v domačih rokah. Te dni je bila na Dunaju med zastopniki dunajskega Kreditnega zavoda za trgovino in industrijo in zastopniki skupine jugoslovenskih denarnih zavodov podpisana pogodba, po kateri je jugoslovenska skupina prevzela od dunajskega zavoda večino delnic ljubljanskega Kreditnega zavoda za trgovino in industrijo. Delnice so bile kupljene po 200 Din. Kreditni zavod za trgovino in industrijo v Ljubljani je med največjimi denarnimi zavodi v Jugoslaviji. Večina njegovih delnic je bila doslej v rokah omenjenega dunajskega zavoda, ki je prodal te delnice predvsem zaradi tega, ker je nedavno zašel v plačilne težave. Na ta način so prišli v domače roke ne le Kreditni zavod, temveč tudi mnoga industrijska podjetja, ki so bila do cela ali vsaj po večini v dunajskih rokah, med drugimi pivovarna Union v Ljubljani in tvornica za dušik v Rušah. Gotovo je le v korist našega narodnega gospodarstva, da so prišla ta podjetja v domače roke.

DOPISI

STRAŽIŠČE PRI KRANJU. Zaradi slabega vremena se je prelozila tombola našega Škola na nedeljo 14. t. m. ob 15. na Pantah. Kupljene tablice naj se obdržijo. Med tem časom so se nabrali še novi krasni dobitki in bo tombola zelo obilna. V nedeljo vsi na tombolo v Stražišče!

je bila zatožena, pa ga bo zanimalo, kako je pač opravila. Videl jo je Brezar, ko je šla pozno iz cerkve; gotovo se je pohvalil, kako jo je ozmerjal. «Rajši naj pogorim do tal, pogrezne naj se vsa kmetija», ji je še vedno bučalo po ušesih.

Tudi nauki gospoda Izidorja so ji ostali v spominu. «Zakon, sklenjen proti volji staršev, ne prinese otrokom prave sreče. Ne bosta deležna blagoslova, ampak prokletstva.» Duhovniku tega ni verjela, Brezar ji je dopovedal.

Kesala se je, zakaj ni obljubila, da bo razdrla grešno znanstvo. Kakšno bo vendar življenje pri hiši, kjer jo bo oče sovražil in preklinjal? Vedno lepši se ji je zdel duhovnikov opomin, da je najbolje, ako se razideta ob pravem času. Kako hitro je občutila te posledice.

Ko je postregla očetu, je sedla in pričela čitati, da bi se razvedrila. Tedaj je vstopil Ivan. Julka je bolešno zaihtela.

«Zakaj pa jokaš?» se je ustrašil in prisedel. «Ivan, tako sem žalostna, da ne vem, kaj bi počela...»

«Čemu? Ji je hotel položiti roko na ramo. «Beži, Ivan! Bog vé, kdo naju zopet opazuje.» «Julka, čemu se plašiš? Midva se ne bojiva nikogar na svetu...»

«Pa ni tako, Ivan. Očeta ne smeva več žaliti.» «Julka, vse se bo nehálo, ko se združiva pred oltarjem...»

Vzdihnila je in rekla: «Ivan, tega ne bova nikdar doživela...»

«Bova, Julka. Vse ovire bova premagala, ako boš le ti hotela...»

«Bog ne bo blagoslovil najine zveze. Očetova kletev naju bo preganjala in uničevala. Najino življenje bo nesrečno.»

Ivan je osupnil. «Julka, ji je pogledal v oči, «zakaj si začela nočoj tako govoriti?»

«Nekaj mi pravi, naj greva narazen. Sam veš, da je tako najbolje...»

«Julka, zares te ne razumem.»

Zamolčala mu je, da je bila pri kaplanu. Zamislila si je druge opravke, ki so jo zamudili, zaradi česar je šla po bližnjici iz cerkve. Med potjo je naletela na očeta, ki jo je strahovito napadel. Ni mu dala povoda, prav prijazno ga je nagovorila.

«Pozabi, Julka. Saj veš, kako so razburljiví.»

«Ne morem, Ivan. Zarekli so se, da rajši pogorijo do tal, da jim je ljubše, ako se pogrezne vsa kmetija. Ako bi me bili udarili, bi me ne bilo tako zabolelo.»

«Jej, tako so rekli!» Tudi Ivan se je ustrašil.

«Vidiš, vse nama nasprotuje. Zato je najbolje, da se prijateljsko posloviva... Čim dalje bova odlašala, tem težja bo ločitev.»

Ni ji mogel odgovoriti drugače kakor: «Julka, moja sreča... Moj najdražji zaklad na svetu... Ali ne veš, kaj sva si obljubila? Ne pustim te za nobeno ceno.» S silo se ji je hotel okleniti krog vratu in jo pritisniti na prsi.

Mlad je, kdor mlad izgleda...

Starost žene ne igra danes nikake vloge več! Mlad je kdor mladostno izgleda. Gladki in čisti teint je odločilne važnosti. Redno uporabljanje **ELIDA FAVORIT MILA** daje oni nežni in sveži teint, ki je tajnost mladosti. Blága dišeča pena tega mila ne samo da popolno čisti in osveži kožo, nego deluje tako, da koža ostane gladka in mehka — prednost, ki daje pojavi vsake dame mladostni in sveži izgled.

ELIDA Favorit MILO

«Nikar!» se je branila. Komaj se je premagala, da ni glasno zajokala.

«Julka, razmere se bodo izpremenile, jo je tolažil. «Danes je tako, a jutri bo drugače...»

Naposled jo je nekoliko pomiril. Ko je odhajal, mu je stisnila desnico. Obljubil ji je, da se bo kmalu zopet oglasil.

«Oh, saj veš, koliko že govorijo», ga je rahlo opozorila.

Julka se je odločila, izpolniti kaplanove besede in izbrisati naloženo kazen. Šla bi najrajši tako daleč, da bi je nihče več ne videl. Toda kdo bo stregel bolnemu očetu? Siromak je bil vsak dan slabši, vidno je hiral in pešal. Kmalu bo ugasnil in tedaj bo ostala sama kakor tujka na domači zemlji. Zamaknila se je v temno bodočnost.

Seve se nekega jutra ni več prebudil. Ponoči ga je zadela kap; niti hči ni vedela, kdaj je izdihnil. Tretji dan so ga skromno pokopali. Ko so pogrebci zasuli krsto, tedaj se je Julka zgrudila na tla in omedlela. Dolgo se ni mogla ločiti od očetove gomile.

Doma jo je čakala prazna koča. Vrgla se je čez očetovo posteljo in jo močila z vročimi solzami. Danes je ni nihče potolažil. Sosedje so hodili mimo, a vsakemu se je mudilo na delo, nihče se ni ustavil. Prezirajo jo, ker je sirota; ako bi bila premožna, bi jo pomilovali in ji izražali sožalje. Samo Ivan ni tak, a mora poslušati očeta. Zato bo odšla, ker noče, da bi se izpolnile njegove besede.

POLJANE NAD ŠKOFJO LOKO. Naše gasilno društvo si je nabavilo novo motorno brizgalno, ki bo v nedeljo 14. t. m. izročena v društvene namene. Ta dan bo slovesno blagoslovljena. Spored: zjutraj ob 9. sprejem gostov, ob 10. maša, po maši blagoslovitev s pozdravnim govorom, nato obhod gasilcev po vasi, popoldne ob 1. vaja z novo brizgalno in ob 3. društvena veselica na Vidmarjevem vrtu s plesom. Za postrežbo bo dobro preskrbljeno. Pridite!

OSELICA V POLJANSKI DOLINI. Delo na cesti pri Fužinah le počasi napreduje, ker je premalo delavcev. Prosili bi bansko upravo, da bi se delo pospešilo in privzelo k delu vsaj še enkrat toliko delavcev, da bo cesta vendar do prihodnje zime dogovotovljena in izročena prometu, ker sedanja začasna cesta zaradi hudega klanca silno ovira promet. — Orožniška postaja se je z mesecem junijem preselila na Fužine, kjer je bolj v središču občine in bliže pošte. — Letos se nam obeta še dosti dobra letina, če nas ne zadene kaka naravna nesreča.

HOTEDRŠICA. Predložena uprava snujočega se Sokola je potrjena in se bo vršil v nedeljo dne 14. t. m. dopoldne po maši ustanovni občni zbor. Vabimo k obilni udeležbi. — V nedeljo popoldne je bilo kakor iz škafa in se tombola Čitalnice ni vršila. Zato je preložena na prihodnjo nedeljo dne 14. t. m., na kar opozarjamo vsa sosedna društva in prijatelje. Nabralo se bo med tem časom še nekaj lepih dobitkov, zato bo tombola še bogatejša.

KOROŠKA BELA-JAVORNIK. Sokol priredi 21. t. m. na Koroški Beli veliko javno tombolo. Glavni dobitki so: moško dirkalno in žensko kolo, oprava za eno sobo, gramofon, blago za moško obleko in zaboj sladkorja. Večja množina manjših dobitkov. Ne zamudite ugodne prilike, sezite po tablicah, dokler so še v zalogi. Tablice so po 8 Din.

ŽIROVSKI VRH. Kakor ste pisali iz Kladja, so osumili požiga pri Oblakovih neko žensko in so jo tudi zaprli. Sedaj so jo pa izpustili, ker se je izkazalo, da so ljudje govorili več, kakor so vedeli, in so tako po nedolžnem spravili v zapor omenjeno žensko. — Pri odhodu rekrutov tudi pri nas letos ni bilo prav nič pretepev in prekljanja. Se pač pozna, da zahaja skoro v vsako hišo že več let naša priljubljena «Domovina». — Ena grda navada pa se še dobi pri nas, da namreč hodijo nekateri prisluškovati pod okna in trošijo potem različne laži po hišah. Mislimo, da bi

kar nič ne škodilo, če bi to izostalo. — Sedaj je obolelo v naši vasi več otrok za oslovskim kašljem. — Sadje obeta letos mnogo in če ne bo kaj prišlo čezenj, bo na jesen prav lep pridelek. — Letos smo imeli prav pozno pomlad. Mraz in deževno vreme nista pustila delati na polju, zato so nekateri prav pozno sadili krompir. — Nedavno je smrt potrkala v naši vasi. Umrli je v soboto 16. maja Jakob Oblak, po domače Kozina. Doživel je lepo starost 80 let. Bodi mu blag spomin!

LESKOVCA POD BLEGOŠEM. Na vnebohod je priredil Sokol Gorenja vas - Poljane k nam izlet. Prišlo je prav lepo število izletnikov Sokolov in Sokolic. Prav tako je bila častna udeležba domačinov. Brat dr. Gregorčič iz Gorenje vasi nam je pojasnil pomen Sokolstva. Brat učitelj Krapš s Trbije je govoril o sokolski prosveti, nastanku in razširjenju Sokolstva. — Naš kraj se nahaja na južnozpadnem vznožju Blegoša tik italijanske meje. Če kje, je prav tu potrebno, da se širi in utrjuje ljubezen do domovine. Zato imamo tudi sokolsko četo. Da ne omagamo, podpirajte nas in nas večkrat obiščite!

ZASIP PRI BLEDU. Gasilno društvo je dne 10. maja slovesno proslavilo 25letnico svojega obstoja. Mnogo dela je bilo treba za to slavnost. Ze teden poprej so moški pripravljali vse potrebno na veselničnem prostoru in postavljali lepe mlaje po vasi in pred gasilnim domom. Dekleta pa so prav pridno pletla vence za okrasitev slavolokov in gasilnega doma. Prav lepo pa je bila okrašena tudi govorniška tribuna. Na predvečer, v soboto, pa so delale šopke za došle goste. Vas je bila že vsa lepo okrašena in na orjaških mlajih so plapolale državne trobojnice. Na dan praznovanja so se že ob 8. zbrali domači gasilci pred domom in od tam krenili na veselični prostor, kjer jih je fotografiral g. Prešeren iz Gorij. Kmalu pa je prišel čas, ko je bilo treba iti k dopoldanskemu vlaku na postajo Podhom, kjer je bil sprejem gostov, ki so prispeli od blizu in daleč. Po odhodu vlaka je krenil spreved z godbo na čelu proti Zasipu do Gasilnega doma, kjer so dekleta v narodnih nošah pripelale šopke došlim gostom, okrog 200 gasilcem v krojih. Spreved je krenil potem v župno cerkev, kjer se je vršila služba božja. Po maši so bili na vasi pozdravni govori. Najprej je pozdravil prisotne domači načelnik tov. Zupan, nato pa je tajnik tov. Ferčej z lepimi besedami opisal društveno zgodovino. Govoril je tudi župni načelnik g. Rus z Bleda, ki je po svo-

jem govoru razdelil diplome zaslužnim članom. Nazadnje je godba zaigrala državno himno, potem pa je krenil spreved skozi vas in se razšel. Popoldne pa je bila velika vrtna veselica na dvorišču tov. načelnika. Vsi smo bili prav zadovoljni z lepo prireditvijo.

BOŠTANJ. Okrožni zlet posavskega okrožja celjske sokolske župe, ki se je vršil v nedeljo dne 7. t. m. v Boštanju, je kljub kisastemu vremenu dobro uspel. Izkušnje za telovadni nastop so bile okrog opoldneva. Popoldne se je razvil skozi Boštanj krasen spreved 226 Sokolov in Sokolic v krojih in telovadnih oblekah. Ljubek je bil pogled na špalir 225 sokolske dece v krojih, ki se je tudi priključila sprevedu. Zbrano Sokolstvo je pozdravil župan brat Drmelj. Starosta celjske sokolske župe brat Smertnik je prečital pismo I. podstaroste SKJ brata Gangla, narkar je sledil njegov lep nagovor. Pri javni telovadbi je sodelovalo 441 telovadečih (od teh 107 od domačega društva). Proste vaje so bile dobro izvedene. Posebno zanimanje je bilo za orodno telovadbo. Nekaj novega za Boštanj je bil tudi nastop zastavnih celjskih članic na bradlji. Prosto zabavo je nekoliko motilo lahno deževje. Pri vsej prireditvi je pridno sodelovala izvrstna železničarska godba «Drava» iz Maribora.

TRZIŠČE NA DOLENJSKEM. (Smrt na kosa.) V ljubljanski bolnici je umrla za vodenico gospa Marija Uriglova iz Mostca, stara 62 let. Bila je splošno priljubljena žena. Bodi ji lahka zemlja!

RAČNA. Kakor smo poročali, je začel dnevno voziti na progji Ljubljana — Račna — Zvirče in obratno avtobus g. Pečnikarja. Odhod iz Ljubljane ob 15:30, prihod v Račno ob 16:45, prihod v Zvirče ob 17:40; odhod iz Zvirče ob 5:10 zjutraj, prihod v Račno ob 6:10, prihod v Ljubljano ob 7:15. Ljudje, poslužujte se ugodne zveze z Ljubljano!

SODRAŽICA. 17. maja se je vršil obvezni sokolski izlet naraščaja in dece. Moški naraščaj je pod vodstvom brata načelnika napravil celodnevni izlet preko Boncarja v Križno jamo. Pot so prehodili v treh urah. Z dobrimi plinskimi svetilkami smo si ogledali notranjost jame, ki je zelo obsežna in ima nekaj večjih dvoran in lepih kapnikov. Ženska in moška deca sta pa napravili poldnevni izlet preko Gore v Kadice. Prišedši pod Matejški klanec smo že slišali naraščajnike s fanfaro, ki so se vračali preko klanca tudi v Kadice, kjer smo se sešli. Ogledali smo si

IV.

Za bolezní so zdravila,
za ljubezen jih pa ni...

Po Razorju se je raznesla nepričakovana novica. «Sevčeve Julke ni», je šlo od hiše do hiše. «Julka je nenadno izginila.»

«Kaj pravite, kam?» so ugibali vaščani. «Pa nič ni povedala. Bajta je zaprta, celo okna je zagrnjena...»

«Šla je, šla», je vedela Šepakova Meta, «Pri nas je shranila ključ.»

«Ali se ne bo več vrnila?» so vpraševale radovedne sosede.

«Ničesar ni rekla. Prav kakor bi bila odšla k maši.» Meta ni mogla ničesar povedati, čeprav bi jim bila rada utešila radovednost.

«Pa tik pred mojitvijo!» so se čudile. «Menda je obupala nad srečo...»

Meta je uganila, da sta bila z Ivanom dogovorjena. «Prav zaradi očeta je šla, le verjemite. Kadar bo dobil kmetijo, tedaj jo bo poklical. Brezar bo prevaran in si ne bo mogel pomagati.»

Babnice so kimale in pritrjevale.

Ivan pa je vedel manj, kakor so vedeli drugi vaščani. Takrat je še celo ni bil pogrešil. Smilila se mu je sirota, odkar je ostala sama po očetovi smrti. Noč in dan se je ukvarjal z mislijo, kako bi jo osrečil. Ljubezen ga je privedla do sklepa, da se bo poročil. Ako mu bo oče odrekal kmetijo, tedaj se bo preselil v koč, kjer bo počakal njegove smrti. Zanašal se je, da bo oče umrl brez oporoke, sicer pa se bo pritožil kot prvi dedič.

Svoj sklep je hotel razodeti Julki. Nekega večera se je napolil proti koči. Ves je bil srečen, da je prišel na tako misel. Kar jezen je bil sam nase, ker si ni tega že prej domislil. Koliko grenkosti bi ji bil lahko prihranil.

«Julka!» Potrkal je na okno kakor po navadi, a nihče se mu ni oglasil. «Zakaj neki nima luči? Ali je šla počivat tako zgodaj?»

Klical jo je in trkal, a ni je mogel vzdramiti. Srce so mu polnile temne slutnje...

Začul je korake in se odmaknil od okna. Mimo po cesti je prišel županov Lojze, njegov prijatelj. «Ali si ti, Ivan», ga je nagovoril.

«Julki bi rad nekaj povedal. Pa je tako trdo zaspala...»

«Nocoj ne bo nič, Ivan.»

«Zakaj pa ne?» je bil radoveden.

«Zato, ker je ni doma...»

«Kje pa je?» se je ustrašil.

«Ali res ne veš, Ivan?»

«Eh, kaj bi vedel. Nikar me ne begaj!»

«Včera je vzela delavsko knjižico. Ključ je shranila pri Šepaku.»

«Ooooh!» Ivan se je zgrabil za glavo. Lojze je bil pameten mladenič; vedel je, da ne laže.

«Kam je neki odšla?» je začel poizvedovati.

«Nikomur ni povedala. Saj veš, kako je bila molčeca...»

«Preveč se je sramovala.»

«Kaj, ali se nista poslovila?»

«Morda mi bo kaj pisala...» Več mu ni mogel povedati; preveč ga je bolelo, ker se nista videla pred odhodom.

Lojze mu ni mogel verjeti. Misli je, da mu nalašč prikriva resnico.

Odšla sta počasi proti domu. Lojze je bil zgovoren, toda Ivanu se ni ljubilo govoriti. Njegove misli so begale za Julko, a je niso mogle dohiti. Zakaj mu ni povedala, da bo odpotovala?

Lojze ga je tolažil, pa ni imel uspeha. Voščil mu je lahko noč, ni ga hotel nadlegovati. Čas mu bo že zacelil srčno rano.

Ivan je krenil s ceste po domačem vrtu. Noge so mu bile težke, v prsih ga je dušilo. «Julka, kaj si naredila?» ji je neprenehoma očital. «Kaj sem vendar zagrešil?»

«Drugega nisem mogla storiti», mu je skrivnostno odgovorila. «Vse me je preziralo in zaničevalo. Zapodile so me besede tvojega očeta: «Rajši naj pogorim do tal, pogrezne naj se vsa kmetija.» Zato sem se mu morala izogniti.»

«In vendar, Julka! Zakaj nisi počakala mojega sklepa? Kam si izginila? Kje naj iščem izgubljeno srečo?»

Zvezdna noč je molčala, tudi ranjeno srce mu ni moglo odgovoriti. V dolini so zapeli fantje:

Dve let' in pol sva se midva ljubila,
tako kot bi poročena že b'la.
Al' božja roka naju je ločila,
sam Bog vé, kdaj se bova videla.»

(Dalie prihodnjič.)

izvir Bistrice, vodopade v Kadica in potem še izvir v Podstenih, nato smo se vračali veselo razpoloženi skupno preko Podklanca v Sodražico.

MORAVČE PRI DOMŽALAH. Pogorelo mi je gospodarsko poslopje s krmo vred. Bil sem zavarovan pri zavarovalnici «Jugoslaviji», ki mi je brez zadržka izplačala vso zavarovalno vsoto, za kar se ji na tem mestu zahvaljujem. Mihael Slihar, kmetovalec, Moravče.

SPODNJE PIRNICE. Naše gasilno društvo namerava v letu 1932. kar najlepše proslaviti desetletnico obstoja. Brez dvoma jo bo najlepše proslavilo s tem, da si nabavi ob tej priliki novo motorno brizgalno. V ta namen žev prav pridno zbira potrebni denar. V nedeljo 14. t. m. popoldne priredi na senčnatem Kovačevem vrtu na Vikrčah, v primeru slabega vremena pa v gostilniških prostorih prav tam, veliko ljudsko veselico s petjem, godbo, plesom, obilnim srečolovom in šaljivo pošto. Dama, ki dobi največ pošte, bo nagrajena s krasnim dobitkom. Za dobra toplata in mrzla jedila, izvrstno alkoholno in brezalkoholno pijačo ter točno postrežbo bo najbolje preskrbljeno. Ker bosta plesišče veliko in godba dobra, pridejo tudi plesalci na svoj račun. Pridite!

LAŠKO. Kakor že tolikokrat, si je «Slovenski Gospodar» tudi v letošnji 22. številki privoščil Laško in Laščane, ki jih ima v želodcu še iz prejšnjih časov. Če jim tudi ob vsaki priliki in neštokrat javno pokažemo, da smo se otreli strankarstva in da nam je pri srcu edinole dobro naše domovine, kakor to zahteva kraljev manifest, se nasprotniki s tem nečaje sprijazniti, nego gonijo svoje strankarstvo naprej in se izkušajo maščevati nad Laščani. Vse to si bomo Laščani dobro zapomnili in prišel bo čas, ko «Slovenskemu Gospodarju» in njegovim prijateljem ne bo prijetno, če jim bomo pokazali te napade iz Laškega. Zopet se pritožujejo nad podporami, ki jih je dobila občina Laško od države za vodovod in v zdravstvene svrhe. Bili smo prvi, ki smo po preobratu gradili občinski vodovod. Zgradba našega vodovoda je dala nešteto občanom po Sloveniji pobudo za zgradbo vodovodov in si štejemo v veliko čast, da smo baš mi šli z dobrim zgledom naprej. Tega zadoščenja nam ne more nihče vzeti in nam je široka javnost lahko hvaležna. Gradili smo vodovod z malimi sredstvi, a z velikimi stroški. Ze v bivši Avstriji je bilo in je tudi v Jugoslaviji običajno, da prispeva država k stroškom za javne vodovode 50%. Na podporah ni prejelo Laško v ta namen vsega niti 400.000 di-

narjev; vodovod pa nas je stal skoro 2.000.000 dinarjev. Mi smo dali vodovod na razpolago tudi velikemu delu krištofske občine, ki je gospodom okrog «Slovenskega Gospodarja» vendar pri srcu. Vodovod so dobile vasi Ogeče, Smarjeta, Sevice in Sv. Krištof. Napravili smo jim hidrante in za vse to nismo sprejeli od te občine niti pare. Pa tem gospodom sta tako stvarno delo in taka človekoljubnost tuja. Kar se tiče pregrupacije občin je od «Slovenskega Gospodarja» predlagani načrt nesmiseln. Kolikor nam je znano, ne namerava nihče šentlenartske občine prideliti drugam. Kolikor vemo, se občina Sv. Krištof z vsemi štirimi upira združitvi z občino Marijagradcem. Tudi nam ni za združitve ne z eno ne z drugo občino, in to zgolj iz gospodarskih in stvarnih razlogov. Laščani zahtevamo povečanje svoje občine le toliko, kolikor je to potrebno za razširjenje mesta in kolikor prihajajo ta zemljišča v poštev kot stavbišča. Niti enega davčno močnejšega objekta ne zahtevamo, samo da ne bo zamere na nobeno stran. Mimogrede naj bo povedano, da se ima občina St. Lenart za svojo samostojnost zahvaliti v prvi vrsti očetu našega župana, takratnemu deželnemu poslancu Ferdinandu Rožu iz Hrastnika, ne pa dopisniku «Slovenskega Gospodarja». Laščani se nikdar ne hvalimo s svojo davčno silo, pač pa radi potožimo zaradi davkoy. Res je, da smo z javnimi dajatvami mnogo bolj obloženi kakor okolica. Značaj naše občine stavi pač druge zahteve, kakor jih morejo staviti okoliške občine. Dopisniku «Slovenskega Gospo-

darja», ki prebiva med nami, bi svetovali, naj gre med one, ki so mu bolj pri srcu, če mu niso vseč razmere v Laškem in če nam ne privoščijo krvavo potrebnih podpor za vodovod in zdravstvene svrhe. Njegovo veliko «fovšijo» bi bilo treba zapaliti na trgu pred farovžem, da ne bo nevarna za laške hiše.

SMARJE PRI JELSAH. Sokolsko društvo priredi 21. t. m. veliko javno tombolo z nad 500 krasnimi dobitki v vrednosti 15.000 Din. Med dobitki so: blago za obleke, perilo, čevlji, ure, puloverji, servisi, usnje, posoda in drugo. Glavni dobitki so: moško kolo, kuhinjska garnitura, drva, umivalna garnitura in peta tombola — iznenađenje. Tablice so po 3 Din. — Na našem krasnem novem odru je dramski odsek Sokola priredil ljudsko igro «Divjega lovca». V proslavo 60letnice pisatelja Finžgarja je govoril brat starešina. Igra, pri kateri je nastopilo okrog 40 oseb, je bila dobro podana. Petje, dekleta v narodnih nošah in scenerija v vseh dejanjih so bili prav učinkoviti. Posebno nas je zabaval Tonček, Majda pa je podala svojo vlogo s tolikim čuvstvom, da je bilo marsikatero oko solzno. Igra je uspela v vseh ozirih.

SV. TROJICA V SLOVENSKIH GORICAH. Tukajšnja sokolska četa bo imela prvi nastop v nedeljo 14. t. m. Nastop bo združen z veliko vrtno veselico pri br. Konradu Golobu. Dopoldne bodo tekme članov, naraščaja in dece, popoldne pa pred nastopom spreved po trgu na veselični prostor. Vabimo bližnje in daljne sokolske čete in društva; da prihitijo tega dne k nam, da nas podprejo s svojim mnogobrojnim obiskom. Posebno je naša želja, da se prireditve udeležijo v čim večjem številu naši domačini, da vidijo naše delo in se prepričajo, da izročajo deco v dobre roke, če ji dovolijo pristop k Sokolu.

SV. ANTON V SLOVENSKIH GORICAH. Na Telovo smo videli nastop enega najmlajših sokolskih društev, antonskega Sokola, ki je nastopil z vsemi oddelki z zadovoljivim uspehom. Prišla so najbližja društva in čete in pripomogla s svojim sodelovanjem k res lepemu moralnemu in zadovoljivemu materialnemu uspehu. Podpirajte mlado društvo!

TRBONJE PRI VUZENICI. Da nas ne bodo imeli za zaspane, smo se odločili za igro in bomo prvič uprizorili «Tri tičke» v nedeljo 14. t. m. popoldne ob 3. v gostilni pri Kovaču, ki bo tudi skrbel za dobro jed in pijačo. Prijazno vabljeni!

Tako izgleda TERPENTINOVNO MILO GAZELA

KI GA DANES
Z USPEHOM
UPORABLJA
NA STOTISOČE
GOSPODINJ!

Ivan Albrecht:

Jeza usode

«Čemu tako črno,» je opovrgla Klara, «ko nam je vendar vsem dano, da lahko popravimo zmote in zablode? Če je tvoj blagopokojni oče storil nesrečni Margit krivico —»

«Ali — saj je bila vendar samo čisto navadna ciganka!»

«Ciganka ali kraljica!» v podzavestni obrambi lastne ženskosti vztraja Klara, «človek je in dušo ima! Bog ne gleda telesa, uče po vseh cerkvah — Če je torej tvoj pokojni oče storil ženski krivico in je morda zaradi njega celo v nevarnosti bodoči blagor njene duše, morava najti način, da nesrečno bitje spraviva na pot pokore —»

«Da bi se cigan spokoril?» uide vzlíc vsej resnobi smeh iz Lotarjevih ust. «Nikoli še nisem slišal kaj takega in se mi zato zdi, da bo ves najin trud zaman, če je dušni pokoj mojega nesrečnega očeta odvisen od tega.»

«Poskušati je treba in se s trdno voljo lotiti, pa nama gotovo uspe», podžiga Klara. «In ni samo to! Treba je na vsak način onegomočiti bratu, da bi pohotil na ljubo še nadalje živel v grehu. Kaj meniš, ali ve, kdo je njegova žena? Ali sluti, da svojo polsestro imenuje — svojo soprogo?»

Lotar skomigne z rameni. Vprašanje, izrečeno s takšno brezobzirno goloto, ga skeli, toda Klara ne miruje, dokler se grof šepetaje ne oglasi:

«Da bi se Herbert popolnoma zavedal, ne verjamem. Prepričal sem se namreč, da res ljubi Olgo, ljubi morda celo bolj, kakor bi človek prisodil njegovi trdi, oblastni čudi.»

«Je morda ljubosumen?»

«Tudi —»

«O, viš, kako te spregledam! Vedi pa, da ljubosumnost še nikoli ni bila in nikoli ne bo ljubozen!»

«Vprav zato,» je Lotar zdaj nekadno nenavadno trden, «brat je ljubosumen, a zna to občutje tudi takoj premagati in zatreti. Zbog tega menim, da Olgo res ljubi.»

«Potem mu je že celo treba odpreti oči in rešiti tudi njo. Če si jo kdaj imel rad, ji gotovo še tudi danes ne želiš zla.»

«Nikomur ga ne želim in Olgi seveda tudi ne,» dahne Lotar, «toda zdi se mi, da bi vsako razjasnjevanje pomenilo bratu in svakinji smrt.»

«Pri vsakem delu je namen prvo in poglavito,» ga poljubi Klara. «Z dobrim namenom se lotiva, potem pa naj se zgodi, kar je božja volja.»

Ko začuti, kako je mož strit in popolnoma premagan, ga še bolj razmehča, češ:

«Sicer nama morda niti ne bo treba ničesar razjasnjevati. Kakor je zlo doslej nastajalo brez najine volje, pa vendar pada njegova senca na naju, tako se utegne blagoslov dobrega razliti čez in čez in nama ne bo treba, kako bi dejala, čakaj? Namreč, mislim; mislim, da ni treba biti

čisto neposreden storilec, pa je človek le lahko posredni vir dobrote, ki prihaja od Boga.»

«Bog te usliši!» jo zdaj končno objame tudi Lotar in ji z veliko nežnostjo vrne poljub.

«Za to minuto sem Bogu hvaležna,» se razvname grofica, «in zdaj šele čutim, da sem res tvoja žena, zato ti tudi lahko povem, kar sem ukrenila v tvoji odsotnosti, mu začne vzhiceno pripovedovati. «Ker poznam nprav tvojega brata in nizkotnost njegovega valpta, sem naročila Henriku Zechnerju, naj za vsako ceno poizve, kje prebiva Margit, pa naj jo opozori na morebitne nevarnosti. — Ne, ne, nič se ne boj,» ga ljubko pomiri, ko spozna Lotarjev splašeni pogled, «nič se ne boj! Pazila sem na dostojanstvo našega rodu in niti najrahljša senca ne bo padla na tvojo čast. Če sem prej rekla, za vsako ceno, ne smeš tega pojmiti preveč doslovno. Naročila sem valptu, da mi z glavo jamči za izvršitev ukaza in za potrebno dostojnost pri tem.»

«In kaj meniš sedaj?» jo poboža Lotar s pogledom.

«Mislim, da je naloga, ki sem jo poverila Zechnerju, silno važna in bi bilo zato pametno, če bi se sama uverila, kako jo vrši.»

Oba hkratu se dvigneta in si v mesečini stajita kakor dvoje kipov nasproti.

«Ponoči — ven — ti — taka?»

«Nujnost ne pozna ozirov, moj Lotar!» se stisne Klara k njemu. «Sicer mi pa lahko ver-

SOCKA PRI NOVI CERKVI. Frankolsko Društvo kmečkih fantov in deklet priredi 29. t. m. ob 3. uri popoldne v Socki pri Bolču tekmo koscev. Po tekmi bodo v Bolčevi gostilni kmetijski strokovni govori in prosta zabava. Vabljeni ste vsi prijatelji kmetijskega ljudstva!

LJUTOMER. Sokol v Ljutomeru bo v nedeljo dne 14. t. m. stopil s svojim delom pred javnost ob priliki društvenega nastopa. Spored: ob 9. uri izkušnje, ob 11. spreved, ob 16. velik telovadni nastop domačega društva. Prednjaški zbor, ki požrtvovalno vrši svojo nalogo, bo ob tej priliki skušal dokazati, da se dá kljub pozno došlim vajam in pomanjkanju enotnega materiala za proste vaje pripraviti nastop, ki bo občinstvu gotovo ugajal. Seveda so za to potrebni red, resnost in disciplina. Spreved sam bo manifestacija društvenega dela. V sprevedu in pri nastopu bo nastopilo preko 300 domačih telovadcev vseh oddelkov, katere je društvo letos opremilo z novimi kroji. Posebnost bo naraščajska fanfara iz Murske Sobotice, ki ima posebne instrumente in nenačuden način igranja. Društvu to pot ne gre

toliko za gmotni kakor moralni uspeh prireditve. Zato je sklenilo narediti prireditev brez vstopnine. Prepričani smo, da bo občinstvo Murskega polja pravilno ocenilo to društveno plemenito gesto in napolnilo telovadišče kakor pred mesecem dni. Po nastopu se bo razvila narodna zabava v vseh prostorih doma, veseličnega prostora in letnega telovadišča. Kdor hoče videti, kako mora biti prirejen prostor, da nudi vtis sokolske domščnosti, naj prihiti ta dan v Ljutomer, kajti v tem oziru nudi Ljutomer nekaj, kar se ne vidi povsod.

SV. DUH NA OSTREM VRHU. Binkošti, trojiška nedelja in Telovo so minili. Prav težko si je predstavljati, da imamo na tem visokem griču mešan pevski zbor, ki je vse te praznike prav lepo pel v cerkvi. Zbor sestavljajo kmetijski možje in žene, fantje in dekleta in uslužbeni finančne kontrole. Najlepša hvala šolskemu upravitelju g. Jožku Križniču in njegovi soprogi učiteljici ge. Vilmi, ki sta imela mnogo truda s pevskim zborom.

nosti in organom cestne uprave je naročeno, da ovadijo vse prestopke zoper ministrsko naredbo, sreskim načelstvom pa, da krivce po zakonitih predpisih kaznujejo.

* **Opozorilo kmetovaleem.** Banska uprava razglaša: Tudi letos velja za priznavanje prispevkov pri ureditvi gnojnišč pravilnik, po katerem morejo predložiti zadevne prošnje samo korporacije (občine, zadruga, strokovna društva). Prednost pri priznavanju prispevkov imajo srednji in manjši posestniki. Obrazci za prošnje se dobe pri sreskih načelstvih. Prošnje za brezobresna posojila in za priznavanje prispevkov pri gradbi in ureditvi hlevov naj se ne vlagajo, ker ni v to svrhu nikakih proračunskih sredstev. Pri nabavi gnojničnih sesaljk in sodov se priznava prispevek do ene tretjine nabavne cene. Sesaljke naroča kr. banska uprava, zato mora biti v prošnji, ki jo je vložiti preko občine in pristojnega sreskega načelstva, točno označena dolžina sesaljke.

* **Plenarna seja sreskega kmetijskega odbora za srez dravograjski** se je vršila 28. maja v Dravogradu v restavraciji g. Komauerja. Vodil jo je predsednik g. inž. Franjo Pahernik, ki se je pri tem spomnil umrlega nadgozdarja g. Praha. Tajnik, sreski kmetijski referent g. Zdolšek, je prečital zapisnik zadnje plenarne seje, nato pa je podal predsednik poročilo o delovanju sreskega kmetijskega odbora (o nabavi plemenskih ovac, o ustanovitvi gozdne drevesnice, o kmetijskem zimskem tečaju v Vuhredu, kjer je izrazil zahvalo vodijo tečaja, kmetijskemu referentu gosp. Zdolšku). Nadalje je omenil nagrade in diplome kmetijskim pomočnikom in pomočnicam za zvesto večletno službovanje pri enem in istem kmetijskem gospodarju. I. nagrada za 40letno službovanje pri enem gospodarju v znesku 500 Din in diploma s pozlačeno številko 40; II. nagrada za 25letno službovanje v znesku 200 Din in diploma; III. nagrada za 10 do 25 let službovanja. Blagajnik g. Ambrož je v poročilu omenil, da lansko leto ni bilo nikakih dohodkov nego samo izdatki. Tajnik je potem poročal o izplačilih nagrad posestnikom licenciranih bikov in o delovanju ožjega odbora, nato so se vzele v pretres razne prošnje, naslovljene na sreski kmetijski odbor, ki so bile precej ugodno rešene. Skupni proračun sreskega kmetijskega odbora znaša 60.500 Din.

* **Kaj je s Poljšakovim zdravljenjem raka.** Dvorni svetnik dr. Funke, piše dunajski dnevnik «Neue Freie Presse», je v svojem nedavnem predavanju prav obširno obravnaval nov način

DOMAČE NOVOSTI

* **Prometni minister v Sloveniji.** Minister za promet inž. Lazar Radivojevič je v spremstvu trhovnega ravnatelja železnic inž. Dimitrije Šreploviča posetil Slovenijo in pregledal progo in postaje od Zagreba do Ljubljane. Minister je posetil tudi ljubljansko železniško ravnateljstvo.

* **Kolesna platišča pri tovornih vozilih.** Vzdrževanje javnih cest, zlasti državnih in banovinskih, stane letno ogromne vsote. Tudi občinske ceste provzročajo občinskim upravam mnogo posla, bodisi z vzdrževanjem s prispevki občinskih proračunov, bodisi v osebnem delu. Kljub velikim stroškom in kljub naporom cestnih uprav javne ceste brez razlike vrste doslej še niso v dobrem stanju. Da se doseže vsaj najpotrebnejša ureditev javnih cest, je odredilo ministrstvo za gradbe poleg pobiranja rednih cestnih prispevkov uporabo ljudskega dela in je prepovedalo za tovorna vozila kolesna platišča, ki cestišče razoravajo in trgajo. Za tovorna vozila so predpisana platišča nastopne širine: pri štirikolesnem vozilu s skupno težo vozila in tovora do 1200 kg širina platišč 6 cm, do 2000 kg 8 cm, do

3500 kg 11 cm in preko 3500 kg 16 cm; pri dvo-kolesnem vozilu s skupno težo vozila in tovora do 750 kg 6 cm, preko 750 kg pa 11 cm. Tovorna vozila v zmislu ministrske uredbe so vsa vozila za obrtniško, trgovsko ali kmetijsko gospodarsko prevažanje blaga, t. j. tudi kmetijska vozila za lastne potrebe poljedelskih obratov. Od dne 17. junija 1929. je prepovedano, izdelovati nova tovorna vozila s platišči, ožjimi od 6 cm. Izmena platišč na tovornih vozilih se mora izvršiti najkasneje v treh letih od dne razglasitve uredbe, in sicer do dne 17. junija 1932. leta. Od navedenega dne dalje se tovorna vozila s platišči, ožjimi od 6 cm, sploh ne smejo uporabljati na javnih cestah. Prestopki zoper predpise navedene uredbe se bodo kaznovali z zaporom od 1 do 30 dni ali v denarju od 50 do 1500 Din. V korist zaščite javnih cest pred prekomernim izrabljanjem in v lastno korist posameznikov je nujno potrebno, da se vsi seznanijo s predpisi navedene ministrske uredbe ter da v odrejenih rokih brezpogojno zamenjajo prepovedana kolesa s kolesi, ki imajo predpisano širino platišč. Organom javne var-

jameš, da sem dovolj krepka in se tudi ničesar ne bojim.»

«Vsa služinčad bo pokonci, če zdaj osedlava konje.»

«Nihče naju ne bo žul, ker nama ni treba konj. Čisto brez hrupa prideva na plano. Tam dam valptu znamenje, ki ga bo razumel.»

«Si mu naročila?»

«Napol», se izogne Klara, ker se ji zazdi so-progov glas nekoliko užaljen in zasenčen.

Grof Lotar opaše meč, grofica si vzame vitko bodalo, nato se oba zavijeta v plašče. Kakor dve senci, splašeni iz grobov, sta kmalu zunaj in brez besede stopata po aleji. Klari se burno dvigajo prsi. Kakor vojskovodja se zdi sama sebi, kakor knez, ki s ponosom in v svesti svoje moči gre izvojevati poslednjo, odločilno zmago, Lotar pa je kraj nje res samo senca. Še tisto malo samozavesti, kar mu je je bilo med razgovorom z ženo včasih za hip oživelo, se je zdaj nekam porazgubilo. Sam dvom ga je in kamor le potiplje splašena misel, povsod se zgane negotovost. Ničvreden črv se zdi samemu sebi in v dnu srca trepetaje moli brez besed:

«Skušnjav hudičevih — reši nas, o Gospod!»

VII.

Ciganka Janka spi, sladko spi, dete večno mlade, brezskrbne prirode. Zgodba tete Margit se ji v snu preraja v pisan niz veselih dogodiv-

ščin in včasih je Janka tako blažena, da se glasno zasmee iz sanj. Tedaj se Margit zgane in vzdihne. Njenih oči se dobroti sen ne usmili. Tam gori, v skalovje uklenjeno, živi njeno dete, njena Vilma.

«Vilma, luna mojih noči, sonce mojih dni», moli Margit edino molitev, ki jo zna. Kako sploh more živeti Vilma tam gori? Ali ji kri nič ne pove, kdo in kje je njena mati? Joj, zamrežili so jo, pesjani grajski, premotili so jo in preslepili, pa ne vidi in ne čuti več, kakor ona sama nekoč ni videla in ne čutila. Ali jo spozna in prizna, ko končno napoči tista tolikanj pričakovana ura, da bo mogla Margit stopiti k svojemu detetu in ga objeti:

«Vilma, glej svojo mater!»

Ali jo spozna in sprejme?

Margit se grenko nasmehne, ker sama svoji nadi ne veruje. Če se je v Vilmino srce naselil Jurijev sin —

Ta misel jo strese. Potem še: Kod hodi Janoš? Ali je morda padel pretkani grajski jezi v past?

Veter potegne po strunah, ki se otožno oglase. Margit zleze iz šotora. Z očmi bi pritegnila Janoša, tako ga išče, toda nikjer se nič ne gane. Za trenotek sama ne ve, kako bi se odločila, potem se ozre v šotor in ko vidi, da je Janka mirna, previdno odide po gošči. Janoš mora biti v bližini!

Prihuljeno leze Margit po gošči, niti veje ne zlomi, tako je oprezna, da se ne bi izdala. Kakor sova gleda, voha in posluša in dolgo ne čuje nič drugega, nego enakomerno šumečo reko in utripanje lastnega srca. Končno se ji zazdi, da se je nekje zganilo, pa se še bolj prihuli in ostreje rpišlunhe. Da, to je korak!

Margit zaskovika in korak onemi. Ali res ni bil Janoš?

Margit zaskovika trikrat zapored, toda skovikanje ne privabi odziva, le korak se spet zgane v temi. Ne, to ni Janoš; kajti Margit razločno čuje godrnjanje:

«Prokleta ženska pamet in taki posli! Zgoraj cigane na žive in mrtve preganjajo, jaz pa naj s svojim življenjem jamčim, da jim nihče ne skrivi lasu!»

Margit lastnim ušesom ne verjame. Ali ji kdo nastavlja novo past? Vzlic negotovosti se plazi dalje. Radovednost jo tolikanj premoti, da za nekaj časa pozabi celo na opreznost. Tu, tam zahrešči nalomljena veja in kmalu drug pred drugim ostrmita Zechner in Margit. Ciganka se prva zave in odskoči nazaj v goščo, a valpet zakliče za njo:

«Stoj in se ne boj, kdor si! Prinašam ti samo mir in spravo!»

Margit se zvije v smehu in obstane, a valpet previdno lomasti za njo:

«Čuješ —»

(Dalje prihodnjilj.)

zdravljenja raka, ki ga ni odkril zdravnik, temveč jugoslovanski učitelj Poljšak. Dosedanji poskusi so dognali, da se more zdravljenje s Poljšakovo mažo uporabljati le pri zunanjih rakovinah, nikakor pa ne pri mnogo pogostejših notranjih rakovinah. Poljšakova maža ima tako močno razjedajoči vpliv na obolelo mesto, da odmrje po daljši uporabi rakova oteklina. Ko se privede zdravljenje do te stopnje, se s posebno mažo bolno mesto spet zaceli. Poskusi, ki jih je doslej napravil dr. Funke s Poljšakovo mažo, so precej vzpodbudni. Poudariti pa je seveda treba pri tem, da pride ta način zdravljenja v poštev le za take primere, ki se ne dajo več operirati. Zdravljenje z mažo se namreč nikakor ne da meriti z operativnimi uspehi. S Poljšakovo mažo se zdravi zlasti rakovine kože, sluznic in ženskih prsi. Posebno pri slednjih primerih raka so dosegli pri nekaterih bolnicah pomembna ozdravljenja. Dr. Funke je tudi ugotovil, da učinek te maže ni povsem krajevnega značaja. Pokazalo se je namreč, da ugodno vpliva tudi na oddaljene žile. Vneta mesta splahnejo in se po preteku nekaj časa sploh ne dajo več ugotoviti. Ta novi način zdravljenja, ki ga je dr. Funke v svojem predavanju podrobno opisal, daje nado, da bo mogoče celo pri primerih, ki smo jih imeli doslej za brezupne, doseči še vendar do neke mere možnost zdravljenja. Prav zanimivo je, da je ista maža učinkovita tudi pri nekaterih drugih pravih hudih boleznih, tako pri kožni in kostni jetiki.

* **Sprejem gojencev v sanitetno podoficirsko šolo.** V sanitetno podoficirsko šolo v Nišu, ki se prične 1. oktobra, bo sprejetih letos do 60 gojencev. Kandidati morajo imeti vsaj ljudsko šolo, biti ne smejo mlajši od 17 in ne starejši od 21 let.

* **Lep dobitek v razredni loteriji.** Kakor poročajo iz Cerklj ob Krki, je posestnik in mlinar Jože Vegelj iz Gornje Pirošice zadel v državni razredni loteriji dobitek v znesku 500.000 Din, ki mu je bil že izplačan.

* **Izrebane številke nedvignjenih dobitkov sokoške loterije na Koprivniku:** 1175, 264, 2985, 570, 2827, 1715, 2785, 2333, 1481, 718, 247, 2691, 2110, 1674, 2960, 1445, 1658, 2158, 2200, 139, 1700, 177, 725, 797, 211, 2413, 495, 2177, 2468, 2456, 2493, 64, 784, 41, 37, 77, 222, 2774, 849, 1654, 151, 2340, 2050, 500, 1994, 381, 1830, 1022, 233, 273, 2560, 2467, 2758, 995, 2964, 427, 2479, 1579, 584, 2747, 932, 244, 2134, 518, 858, 2166, 1537, 2288, 70, 227, 897, 2753, 2036, 2500, 331, 2826, 1116, 2035, 84, 1856, 2173, 2146, 523, 2016, 1813, 345, 2268, 1099, 897, 2100, 2254, 1774, 1559, 430, 2173, 119, 1084, 817, 2765, 363, 431, 13, 1279, 289, 2094, 1, 2040, 1118, 2218, 1250, 2749, 2125, 1190, 238, 27, 268, 1210, 1924, 136, 2928, 1279, 277, 1735, 2020, 21, 2021, 239, 2725, 2982, 414, 2068, 1616, 172, 1610, 1662, 954, 1042, 1046, 453, 1176, 2653, 1552, 352, 279, 1945, 954, 2411, 1576, 473, 457, 2658, 1566, 2766, 2745, 42, 71, 24, 1096, 2416, 189, 458, 39, 1540, 488, 211, 2235, 1452, 2064, 2219, 819, 865, 864, 1652, 2498, 2112, 2077, 2789, 347, 2424, 2838, 524, 212, 1584, 36, 942, 420, 96, 1672, 2063, 1165, 1555, 55, 45, 972, 643, 2251, 2040, 411, 2787, 2073, 61, 1299, 2475, 60, 1255, 81, 2283. Dobitki se morajo dvigniti v 90 dneh, sicer zapadejo društvu.

* **Strela je uničila tri gospodarska poslopja.** V ponedeljek ponoči so se naenkrat pojavili nad Mariborom in Dravskim poljem temni oblaki, iz katerih so švigale strele. Naenkrat je strela udarila v Ješenci pri Račah v gospodarsko poslopje Frana Viherja, po domače Kovača. S slamo krite strehe so se seveda takoj vnele in je ogenj objel sosedna poslopja Ivana Preloga, po domače Jazbea, in Ane Vauhnikove, po domače Mibeljnovne mame. Komandir orožniške postaje v Račah, gospod Karel Hirš, ki je bil nedavno nagrajen, ker je ujel zloglasnega morilca Mohorka, je nemudoma obvestil vse bližnje gasilce in odredil, da je trobila tovarniška sirena v Račah. Medtem so prihajali na kraj nesreče v Ješenci že gasilci iz Spodnje Polskave, Frama, Hoč, Studencev, Pobrežja, Maribora, Brezij in Št. Janža na Dravskem polju. Gasilci so se z veliko vnemo lotili reševalnega dela in omejili požar.

* **Strela je ubila mater in sinčka.** V torek je ob hudi nevihti udarila strela na Uncu v Repičev kozolec, pod katerim je vedrila Marija Kovačičeva s petletnim sinčkom in svojo materjo. Strela sicer ni vžgala kozolca, zato pa je ubila Kovačičevo z otrokom. Poklicani zdravnik je mogel ugotoviti le smrt. Sorodnikom tragično preminulih naše sožalje!

* **Utonil je v Muri** trgovski pomočnik Josip Sinkovič, doma iz Virštanja pri Šmarju pri Jelšah, ki je v temi padel v vodo.

* **Vagonček mu je strl prsní koš.** Na stavbišču nove tramvajske remize v Zgornji Šiški se je pripetila huda nesreča. Delavec, 17letni Anton Knežević je dovažal na tjakaj stavbeni material z vagončki, ki jih je moral potiskati mimo zidov. Naenkrat pa je eden vagončkov zdrsil prehitro mimo zidu in pritisnil mladega delavca k steni, preden je ta moč! odskočiti. Na njegov krik so takoj prihiteli na pomoč drugi delavci. Kneževića so prepeljali v splošno bolnišnico.

* **Stara mati žrtev požara.** Te dni je nastal v Zgornji Hajdini pri posestniku Ivanu Kartlu požar. Ogenj je zajel v nekoliko minutah vse s slamo krito gospodarsko poslopje. Družini posestnika se je z velikim naporom posrečilo rešiti del notranje oprave in nekaj kmetijskega orodja, pri reševanju pa se je pripetila strašna nesreča. Ko so namreč ljudje nosili iz goreče hiše posamezne predmete, se je vdrla nanje goreča streha in pokopala pod seboj 72letno mater posestnikovo, nadalje 24letnega kovaškega pomočnika Frana Kosija in 22letnega posestnikovega sina Maksa Friedla. Dočim sta bila obadva mladeniča še rešena in sta dobila hude opekline, je 72letna mati zaradi poškodb umrla.

* **V prepad je padla.** Na neki strmini nad Velenjem je nabirala 57letna brezposelna delavka Julijana Kvartičeva iz Velenja zdravilne rože in zelišča. Nenadno pa se ji je odrgala skala, za katero se je držala in Kvartičeva je padla kakih 10 metrov globoko v prepad, kjer je obležala z zlomljeno golenico in desno podlehtjo, zlomila si je tudi več reber in ima obenem tudi hude notranje poškodbe. Prepeljali so jo v brezupnem stanju v celjsko bolnico, kjer je umrla.

* **Nenavadna nesreča zaradi izpuha avtomobila.** Te dni je postal žrtev nenavadne nesreče petletni sinko železniškega uslužbenca Mrovljeta v Mariboru. Mrovljetovi so namreč dobili kurivo, ki ga je pripeljal tovorni avto. Ko je šofer izpraznil avto in se pripravljal na odhod, se je pojavil za vozilom Mrovljetov deček in hotel telefonirati skozi volto cev izpuha. V tistem hipu pa je pognal šofer motor in je izpuh šinil fantiču v usta, ga ožgal po ustih in grlu in poškodoval tudi dihalne organe. Dečka so prepeljali v bolnico, kjer je po neznosnih bolečinah umrl.

* **Zopet nezgoda s slamoreznicjo.** V Zgornji Bistrici je prišel 14letni Slavko Ramšak iz Janževega vrha pri Dravogradu z levo roko v slamoreznicjo. Rezilo mu je odrezalo tri prste. Pripeljali so ga v mariborsko bolnico.

* **Požar na Tolstem vrhu pri Novem mestu.** Pred dnevi je ogenj, ki je bil najbrž podtaknjen od zlobne roke, pokončal gospodarska poslopja posestnika Rajha Franceta na Tolstem vrhu in mu napravil občutno škodo.

* **Samomor je izvršil v Mariboru zasebni uradnik** Alfonz Škorjanc, ki se je obesil na ograjo. Pozvani stražnik ga je hitro snel, vendar pa so bili vsi poskusi oživiljenja zaman.

* **Dva neznanca utopljenca.** Drava je pri Šent Janžu na Dravskem polju naplavila moškega utopljenca srednje postave. Pri Ormožu pa je naplavila še drugo moško truplo. Utopljenec je star 50 do 60 let.

* **Požar v Mozirju.** Te dni je pri posestniku Cviklu v Jazbini pri Mozirju nastal požar, ki je uničil gospodarsko poslopje. Gospodinja Marija Cviklova je skušala rešiti živino iz gorečega hleva in se je pri tem ponesrečila. Dobila je tako hude opekline po vsem telesu, da so jo morali prepeljati v celjsko bolnico.

* **Huda nesreča v gozdu.** Pri podiranju drevja je zadelo 33letnega delavca Avgusta Kranjca z

Roginske gorce pri Šmarju padajoče drevo. Zlomilo mu je hrbtenico. Kranjc je bil v brezupnem stanju prepeljan v celjsko bolnišnico.

* **Požar v Hrastniku.** Na nepojasnjen način je nastal požar v gospodarskem poslopju Čečeve gostilne pri Hrastniku. Živino so rešili. Lastnica, ga. Čečeva, ima škode okrog 40.000 Din, zavarovalnina pa znaša le 10.000 Din. Sumi se, da je bil ogenj podtaknjen.

* **Kosa mu je padla na glavo.** Te dni je padla 21letnemu posestnikoveemu sinu Jožetu Pahu iz Pilštanja na kljuki viseča kosa tako nesrečno na glavo, da mu je presekala nos in mu prerezala lica. Prepeljali so ga v celjsko bolnico.

* **Silna toča na Dolenjskem.** V torek je padala huda toča v okolici Trebnjega, Št. Ruperta in okrog Žužemberka in izpremenila plodna polja v puščavo. Toča je bila izredno gosta in je nazadnje dosegla debelino kokošjega jajca.

* **Obesil se je v Dolenjem Maharovcu** pri Št. Jerneju posestnikov sin Ivan Virant. Fant je bil nesrečno zaljubljen, kar ga je pognalo v zgodnjo smrt.

* **Strašna smrt.** Na železniškem nasipu blizu železniškega mostu v Bregu pri Ptujju so našli strašno razmesarjeno truplo nekega mladeniča. Kmalu nato je dospela uradna komisija in je spoznala v truplu 20letnega brezposelnega trgovskega nameščenca Lesnikarja.

* **Smrtna žrtev alkohola.** Na leskovškem pokopališču so pokopali komaj 25letnega Franca Kosovana, posestnikovega sina iz Jelš, ki je umrl zaradi preobilo zaužitega žganja. Mladenič Kosovana je bil duševno bolan in božjasten. V soboto zjutraj, ko so se domači odpravili na polje k okopavanju, je France ostal doma. Vedel je, da je v shrambi žganje, in v njegovo nesrečo pa se mu je posrečilo najti tudi ključ, s katerim si je odprl pot v smrt. Čim je odprl shrambo, je poiskal polno zelenko in izpil vse žganje. Taka množina pa je postala usodna, kajti fant se je onesvestil in izdihnil.

* **Strela vžgala kozolec.** Te dni ob nevihti je udarila strela v kozolec posestnika Cizeja, po domače Vrabca, v Parizljah pri Braslovčah. V hipu je bil ves kozolec o plamenu. Na pomoč je takoj prišlo gasilno društvo Parizlje-Topovlje, a tudi gasilno društvo Žalec je bilo v 20 minutah na licu mesta. Nato so prispele še motorke gasilnih društev iz Braslovč, Grobelj in Polzele. Za kozolec ni bilo rešitve, obvarovali pa so drvarnico, ki je bila tik kozolca, in sosedna poslopja.

* **Trije požari v okolici Krškega.** Žrtve plamenov so postala zadnje dni tri poslopja v Posavju. Zgorelo je gospodarsko poslopje Jožefa Starca v Kalcah, potem hiša čevljarja Franca Medveda na Solnčniku in gospodarsko poslopje Martina Mesojedca na Raki.

* **Ogenj v Babineh.** V soboto dopoldne je začelo goret pri kmetu Čagranu v Babineh. Začelo je goret na skednju, zato je upravičena domneva, da je zanetila požar zlobna roka. Domači ljudje so bili vsi na njivah in travnikih, gospodar sam pa na Moti. Sosedje so izpustili živino, tako da je bila vsa rešena. Gasilci so preprečili, da se požar ni razširil.

* **Smrtna nesreča na stopnjicah.** Ugledni posestnik in gostilničar Anton Gračner v Zabukovju nad Sevnico je zvečer pred spanjem šel še pogledat v klet. Nesreča pa je hotela, da mu je na vlačnih stopnicah spodrsnilo in je padel tako nesrečno, da si je zlomil tilnik. Ker so domači že vsi odšli k počitku in padca ni nihče čul, ni prišel ponesrečencu nihče na pomoč. Zjutraj ko so pogrešili gospodarja in ga potem našli v kleti, je bil že mrtev. Pokojnik je bil spoštovan mož in čvrst naprednjak. Star je bil šele 55 let. Bodi mu ohranjen blag spomin!

* **Velik požar v Mariboru.** Na Telovo je nastal ogenj v tvornici Karla Goleža v Einspielerjevi ulici v Mariboru. Gasilci so s tremi brigadami takoj odhiteli na kraj nesreče. Kolikor se je moglo ugotoviti, je nesreča nastala zaradi kratkega stika v skladiščnem elektrovođu. Škoda znaša baie tri milijone dinariev.

* **Pobeglo dekle.** Od svojega očeta Ivana Šepetavca v Stari vasi na Bizeljskem je pred dnevi pobegnila 19letna Marija. Oče je pobeg prijavil orožnikom in zahteval od oblasti, da mu dekle, ki je srednje postave, dobro razvito in podolga-stega obraza, privedejo nazaj. V primeru izsleditve naj se ji poselska knjižica vzame in naj se prijavi orožnikom, da jo vrnejo očetu.

* **Novorojenko je usmrtila.** V vasi Golobinji pri Mirni peči mora kočarica Pavla skrbeti za tri hčerke. Mož je pred letom odšel na Holandsko, ona pa je zahajala na dnino. Ker šteje šele 26 let, niso izostale posledice samotarstva. Orožniki so jo zaslišali in jim je nesrečnica vsa objokana priznala, da je novorojeno zdravo deklico takoj po porodu usmrtila in zakopala na oglu svoje hišice v vinogradu, kjer so orožniki res tudi našli trupce.

* **Slovenec pred celovško poroto.** Pred celovško poroto se je zagovarjal dninar Matija Logar, po rodu iz Vrha pri Slovenjgradcu, ker je lani novembra dvakrat streljal na orožnika Wolfganga Uraka, ki je prišel zaradi Logarjevega dolga v Habersberg, kjer je Logar stanoval. V stanovanju je naletel na Logarjevega brata Franca, opazil je pa tri ustreljene veverice in pripravljeno divjačino, vrhu tega pa lovsko puško. Orožnik je zaklenil sobo in odšel s Francetom Logarjem k posestniku Simonu Hagu v Gönitz, kjer se je takrat mudil Matija Logar. Fant je opazil orožnika in se skrnil, potem je pa neopaženo stekel v Habersberg in zlezal skozi okno v sobo. Vzel je obe puške in se skrnil na podstrešju. Ko se je Urak z Logarjevim bratom Francem vrnil in hotel vzeti puški, je Matija s podstrešja streljal nanj in ga dvakrat zadel v glavo. Orožnik se je hudo ranjen zgrudil na tla. Logar je bil obsojen na osem let težke ječe.

* **Kovač Bitanc in njegova žena obsojena.** Dne 2. t. m. se je vršila prizivna razprava pri okrožnem sodišču v Celju proti kovaču Bitancu in njegovi ženi zaradi nečloveškega ravnanja z 80letno materjo. Bitanc je bil obsojen na mesec dni zapora, njegova žena pa na 1000 Din kazni ali pa na 20 dni zapora. Plačati morata tudi vse stroške. Bitanca je zagovarjal g. dr. Ogrizek v Celju. — Uboga starica je umrla kmalu potem, ko je njen sin prišel iz preiskovalnega zapora domov.

* **Krvav spopad vinjenih fantov.** V nedeljo je prišlo na poti, ki vodi iz Velesovega v Cerklje, do krvavega obračuna med fanti obeh vasi. Večja družba fantov iz Velesovega, med katerimi sta bila tudi Anton Bevšek in Franc Ribnikar, se je zbrala v neki gostilni in je proti večeru Franc Ribnikar dejal, da mora z vozom iti po očeta v Cerklje. Družba ga sprva ni hotela pustiti, slednjič pa so se v Cerklje odpravili vsi skupaj. Tam so se podali v Kernovo gostilno, kjer je pričakoval Franca njegov oče, ki je plačal veseli družbi nekaj vina. Pri sosedni mizi je taborila prešerno razpoložena družba domačih fantov in je iz te družbe takoj nekdo napadel Antona Bevška. Nastal je prepir in ker je bila že pozna ura, je gostilničar vse odpravil na cesto. Velesovčani so takoj zasedli voz in se odpeljali proti domu, fantje iz Cerkelj pa so drli za njimi in jih sirovo obmetavali s kamenjem. Skozi vas Velesovčani na izzivanja niso odgovarjali; ko pa so se pripeljali izven vasi, je nekaj fantov skočilo z voza, da bi pregnalo napadalce. Naenkrat se je vnel hud pretep, iz katerega je odnesel največ poškodb Anton Bevšek. Zlomili so mu desno roko v komolcu, po hrbtu in na glavi pa je dobil večje, nevarne rane od noža. Bili so ga tudi s kolom. Ko je bil boj v največjem razmahu, je prišel mimo kovaški pomočnik Oskar Jelar, ki se je vračal iz Kamnika. Eden pretepačev je takoj planil proti njemu z nožem v roki. Jelar je udarec sicer prestregel, ko pa je bežal, je izgubil listnico z večjo vsoto denarja in cigaretno dozo. Zadevo imajo sedaj že v rokah orožniki.

* **Petdesetletni prijatelj noža.** V soboto popoldne je popivala večja družba delavcev v gostilni pri Požgancu v Mojstrani. Med veselimi petjem so jim potekale ure, dokler jim pijača ni zmešala glav. Posebno nasilen je začel postajati

petdesetletni brezposelni Franc Vilman. Ko je bila družba že na cesti, je potegnil pijani Vilman nenadno iz žepa nož in zabodel z njim delavca Pavla Kunšiča na desno stran med rebra. Nožev junak bo imel opraviti s sodiščem.

* **Morilec mengoškega nadžupnika Ivan Lakner** iz Nevelj se bo zagovarjal pred ljubljanskim velikim senatom 16. t. m. Z Laknerjem bodo sedeli na zatožni klopi še tatinski pajdaši Antov Lampret iz Dobrova, krojaški pomočnik Valentin Fertič iz St. Gotarda in delavec Jakob Jančar iz Spodnje Zadobrove.

* **Vlom v Mali Loki.** V Mali Loki v kamniškem srezu je bilo vlomljeno v hišo Josipa Markiča in ukradenih več kosov obleke in 3000 Din gotovine. Tatvine sta osumljena dva cigana. Eden je Rajhart iz Kroke, okoli 30 let star, ki hodi vedno v družbi s ciganko Angelo Breščakovo, 25 do 27 let staro, in ima dovoljenje za popravljanje dežnikov. Drugi cigan je majhne postave, star okoli 20 let.

* **Tat z ukradeno puško.** Te dni se je v Mokronogu pojavil tat in vdrl v hišo delavca Antona Slaha, ko ni bilo nikogar doma. Odnesele je v nahrbtniku dve moški obleki, dve srajci, rjuhe, spodnje hlače, ženske čevlje in za nameček še nabito lovsko dvocevko. Prav v času, ko je bil fant z delom gotov, se je Slah vrnil s polja domov in videl nered v hiši. Obrnil se je in zapazil v oddaljenosti 20 korakov nekega moškega z nahrbtnikom in njegovo puško. Dohitel ga je in mu iztrgal nahrbtnik z ukradenimi predmeti. Tat, ki ga je Slah spoznal, pa je tisti hip že nameril nanj in mu zagrozil, da ga na mestu ustrelji. Slah se je ustrašil in je moral pustiti, da je tat pobegnil v gozd.

* **Obsojen vohun.** AA poroča: Svetomir Novakovič, uradnik III. kategorije, s službo v ministrstvu vojske in mornarice, je izdal nekaj časa za denarne nagrade neki tuji državi neke podatke o naši vojski in njeni vojaški pripravljenosti. Do teh podatkov je prišel v svoji službi, ki jo je zavzemal v omenjenem ministrstvu. Čeprav je obtoženi Novakovič to počel zelo spretno, se je to početje vendar še pravočasno odkrilo in je bilo mogoče preprečiti, da ni mogel več vršiti tega izdajniškega dela. Obtoženi Novakovič, ki so ga zalotili pri poslu, je tako pri preiskavi kakor pred sodiščem jasno in določno priznal, da je te usluge tuji državi delal za velike nagrade in da pri tem ni imel udeležencev ne med vojaškimi krogi ne med civilisti. To je tudi preiskava potrdila. Novakovič je bil pred vojaškim sodiščem za oficirje 30. maja kaznovan s smrtjo.

* **Pri išijasu sledi na kozarec naravne «Franc Jožefove» grenčice,** popite zjutraj na tešče, brez truda izdatno iztrebljenje črevesa, kar povzroči ugoden občutek olajšanja. Zdravniki strokovnjaki pripominjajo, da učinkuje «Franc Jožefova» voda zanesljivo in uspešno tudi pri kongestijah proti jetrom in danki in pri kočnih žilah, hemeroidih, oboleli prostati in mehurjevem kataru. «Franc Jožefova» grenčica se dobiva v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

Popolne sreče ni

Župnik v Zapotju je bil dober govornik. Kadar je imel govor, vselej je bila cerkev napolnjena do zadnjega kottička.

Nekoč je govoril o sreči. Rekel je med drugim: «Poznamo bogate in imenitne, slavne in učene ljudi, človeka pa, ki bi bil popolnoma srečen, še ni rodila zemlja...»

Tedaj je opazil s svojim bistrim očesom, da ga ljudstvo nejeverno pogleduje. Zato je povzel s slovesnim glasom: «Kdor misli, da pretiravam, naj se oglasi pri meni v župnišču. Izplačal mu bom lepo vsoto denarja, ako mi dokaže, da je popolnoma srečen.»

Minilo je več tednov, a v župnišču se ni nihče oglašil. Ljudje so bili radovedni, koliko denarja je namenil gospod župnik onemu, ki mu dokaže popolno srečo. Obenem pa so ugibali, kdo bo dobil nagrado,

V čedni hišici na nizkem holmcu je živel mož, ki je imel vsega v izobilju. Sreča mu je naklonila pridno in skrbno ženo, sina in hčerko. V družini sta vladala mir in zadovoljstvo. Prijazna domačija je sličila prostorčku sredi raja; ni je še obiskalo gorje.

Ljubeča zakonca sta se zavedala svoje sreče. Žena je čula župnikovo pridigo in je ni mogla pozabiti. Povsod jo je spremljala zavest, da je prav njej namenjeno župnikovo darilo. Tudi mož je bil tako mislil, zato se je nekega jutra odpravil v župnišče.

«No, očka, kaj bo dobrega?» mu je župnik prišel naproti.

«Eh, saj veste, tisto...», je pričel bolj tiho, kakar bi se bal, da ga bo kdo slišal. «Midva z ženo sva namreč popolnoma srečna... Zdrava sva, denar imava, otroci radi poslušajo, v hlevu gre vse po sreči, na polju rase, da je veselje; prav ničesar nama ne manjka.»

«Torej vi bi radi obljubljeni nagrado...»

«Da, gospod župnik. Kar sem povedal, je resnica...»

«Jaz pa pravim, da niste popolnoma srečni...»

«Zakaj ne?» Mož se je kar ustrašil.

Župnik mu je pričel razlagati: «Poglejte, kdor je res popolnoma srečen, ta nima nobene želje več. Vi pa še vedno nimate dovolj, saj pravite, da ste prišli po nagrado...»

Ko je prišel možiček domov, sta prišla z ženo do zaključka, da res še dolgo ne bosta tako srečna, da bi ničesar več ne pozelela.

Soteščan.

Ozdravljeni Štrbenk

Miha Štrbenk je imel mnogo navad in razvad, poglavitna njegova lastnost pa je bila lenoba. Imel je hišico ob cesti, lep kos vrta, nekaj njive in skrbno ženo, ki mu je delala kakor suznja. Kljub temu se mu je za ženo zdelo vsega škoda, medtem ko je sam sebi privoščil marsikaj, zlasti pa obilo jedi in pijače. Bil je namreč trdno uverjen, da je sam najboljši in najlepši človek pod solncem, a žena Urša se mu je videla avšasta ženska, ki živi samo bližnjemu v napotje. Da bi jo prisilil, misliti in skrbeti v prvi vrsti le zanj, je vsak hip stokal, kako je bolan. Zdaj ga je bolelo tu, zdaj tam, dobričina Urša pa mu je stregla in ga negovala kakor otroka.

Sosedam, ki so prepoznale Štrbenka, se je začela Urša smiliti. Premišljevale so, kako bi odvrnile ženico od prevelike skrbi za lenega moža in ji malo pomagale do veljave v hiši.

Miha je bil tudi silno praznoveren in na moč bojazljiv. Nekoč spet leže in začne tožiti, da ga bolita glava in želodec.

«Tako mi je hudo, da je skoro gotovo moja zadnja ura blizu», jame stokati ženi, ki mu vsa preplašena nosi skupaj, kar le ve in zna. Zahotelo pa se je Štrbenku za zdravilo žganja in sveže svinjine. Ker Urša tega ni premogla doma, je hitela k sosedu Kadinki prositi pomoči.

«Ali je Miha že spet bolan?» se je navidez sočutno zavzela Kadinka.

«Oh, tako ga je prijelo», je tožila Urša in si otirala solze.

Kadinka ji da, česar je želela, pa ji še naroči, naj hiše ne zaklepa in naj ostane lepo mirna, pa naj se zgodi karkoli. Ako jo bo mož ponoči kaj vprašal, naj mu vselej reče, da nič ne sliši. Urša obljubi in odide z žganjem in svinjino.

Ko se Miha dobro podloži, zaspi. Urša sede na klop za peč in nalahno dremlje. Medtem se splazi Kadinka k hiši, tiho odpre vrata in spusti v «bolnikovo» sobo črnega mačka. Žival smukne v temačno sobo, se nekaj časa razgleduje okrog in skoči nazadnje na Mihovo posteljo. Kadinka jo medtem naglo odkuri k sosedu Lini, kjer dobi psička, ki je bil neutolaž-

ljiv sovražnik mačk. Kakor jegulja se spet splazi k Štrbenku in tiho spusti v sobo še psa, sama z Lino pa čaka v temi, kaj se bo zgodilo.

Čim je pes zavohal mačko, se je začel v sobi dirindaj. Od žganja otoneni Miha se zbog živalskega ropota predrami in zagleda zdaj tu, zdaj tam v sobi žareče oči. Skok sem, skok tja, drnjavanje in ropot, grčanje in beganje, pa zopet tiste strašne oči. Preplašen sede na postelji, ko naenkrat začne nekaj vleči odejo z njega.

«Urša, ali slišiš?»

Urša odgovori iz dremavice:

«Nič.»

«Urša, za pet ran božjih!»

Tedaj mu šine nekaj čez glavo, a izpod postelje se zakadi zver, ne, to mora biti sam rogatec!»

«Urša!» obupno krikne Štrbenk in plane venkaj ter beži kakor najbolj zdrav mladenič. Obe živali jo mahmeta za njim.

Štrbenk čuti nekaj za seboj, pa se mu v divjem strahu zazdi, da ga že drži črni poglavar.

«Pomagajte, ljudje, če ste kristjani», rjove in spravi vso vas na noge.

Lina in Kadinka se vijeta v smehu.

«Štrbenku se je zmešalo», se oglasi nekdo iz teme in kmalu se zapodi tropa ljudi za bežečim možakom. Komaj se je Kadinki posrečilo, da je možem na skrivaj pojasnila, kako je z zadevo. Hoteli so ga že povezati in odpeljati v norišnico.

Odtlej je Štrbenk zdrav. Nočni sprehod mu je tako koristil, da se tu in tam celo loti kakega dela. Kadar pa nanese v pogovoru beseda na strahove in pošasti, rad pove svoj strašni doživljaj.

Ivan Albrecht.

IZ POPOTNIKOVE TORBE

Nenadna smrt odličnega šolnika Benedka

Planina pri Rakeku, junija.

Zelo nas je razžalostila vest, da je naš nekdanji dolgoletni nadučitelj g. Josip Benedek na sv. Rešnjega telesa zvečer v Ljubljani tako nenadno preminil. Ves sedanji dorasli rod na Planini ga ima ohranjenega v hvaležnem spominu.

Pokojnik nam ni bil učitelj le v šoli, ampak tudi zunaj nje. Bil je izvrsten sadjar in gojitelj cvetlic. Mnogo sadnih drevesc je razdal brezplačno med tukajšnje ljudstvo. Ustanovil nam je in dolgo let vodil podružnico Kmetijske družbe. Poleg tega je ustanovil v Planini tudi gasilno društvo in Čitalnico. Na njegovo pobudo se bo postavil pri nas spomenik pesniku Miroslavu Vilharju.

Bil nam je v vseh zadevah, v gospodarskih in političnih, najboljši svetovalec in z vsakomer prijazen. S svojim življenjem, delom in marljivostjo je bil zgled nam vsem. Bil je vedno napreden mož. Časten mu spomin!

Oplotniški Sokol ima svoj prapor

Prelepa slovesnost razkritja. — Cerkevno oblatvo je odklonilo blagoslovitev prapora.

Oplotnica, junija.

Jedva je preteklo enajst let, ko si je naš Sokol napravil gnezdo, pa je zopet slavil v nedeljo 7. t. m. lep praznik. Prvi v dravinjskem okrožju je razvil svoj prapor. Ves teden so pripravljali članice in člani izletni prostor. Ali v vse to svečanostno razpoloženje je kanila tudi kapljica grenkobe. Društvo je zaprosilo cerkveno oblastvo, naj prapor blagoslovi, saj so vendar vsi člani katoličani in dobri kristjani. Njihova prošnja pa ni bila uslišana, češ, da se ministrski predsednik še ni izjavil, kako stališče zavzema Sokol do

cerkve. Tako je blagoslovitev izostala brez krivde Sokola.

Ze dopoldne na dan proslave so se zgrinjale množice ljudstva v ljubko pohorsko vas Oplotnico. Popoldne so se pripeljali kmetijski fantje Sokoli na okrašenih vozovih med veselimi petjem iz Zreč, Loč, Poljčan in od drugod. Pred kapelo v sredi vasi je bil postavljen ličen oder, na katerem se je vršilo razvitje. Točno ob 2. je korakal spreved z zletnega prostora na slavnostni prostor ob sviranju trboveljske godbe. Starejšina brat Petelinšek je pozdravil goste, naglašujoč izredno veselje, da more prisostvovati kot starejšina temu činu. On je ustanovil društvo, sodeloval pri nakupu in preureditvi doma in vodil društvo vse doslej. Kumica s. Jermanova je nato razvila prapor in mu darovala še kot tovariša trak v narodnih barvah. Prapor je izročila korenjaku zastavonoši br. Poznetu, ki je obljubil, da bo čuval prapor neomadeževan kakor punčico svojega očesa in da je njegova vroča želja, da se vse Pohorje strne pod njim. Zatem je br. dr. Mejak kot zastopnik mariborske župe imel primeren govor s poudarkom, da je sicer izostal cerkveni blagoslov, vendar božji blagoslov ni izostal. V sokolski borbi za pravico, lepoto in resnico nas tudi Stvarnik ne bo zapustil.

Po govoru se je razvil po vasi diven spreved na zletni prostor. Zaradi slabega vremena se dobro pripravljena telovadba ni mogla izvesti v nameravanem obsegu in so se vršile samo proste vaje. Prvi so nastopili člani, 32 po številu, ki so izvajali dobro in skladno prvi dve praški vaji. Sledil je nastop burno pozdravljene mlade kmetijske čete s Koblja; osem korenjakov je izvajalo prav tako prve dve vaje za kmetijske čete. Naši fantje so pokazali, da sokolska misel prodira tudi na deželo. Članice je bilo 24 in so nastopile z dvema vajama, ki sta prav težki, vendar so jih dekleta, ki so po večini kmetiska, dobro izvajala. Sledil je nastop 20 članov moške dece, za tem 28 ženske dece z lokl. Vsi oddelki so bili dobro pripravljeni.

Najlepše zadoščenje imajo agilni sokolski delavci iz Oplotnice s to proslavo. Prapor bo zbiral pod seboj vse sokolstvo Dravinjske doline. V nedeljo 21. t. m. pa bo zopet ponosno zaplapolal v Konjicah na okrožnem zletu dravinjskega sokolskega okrožja.

Novice iz Muljave

Muljava, junija.

V ljubljanski bolnici je umrla 2. t. m. Marija Ihanova, žena splošno priljubljenega cerkovnika Jožeta Ihana iz Muljave. Osrečiti je hotela našega Jožeta s še enim potomcem, za kar je žrtvovala svoje mlado življenje. Najagilnejšemu članu našega gasilnega društva iskreno sožalje!

Lansko leto je menil tukajšnji dopisnik «Domovine», da s stalnimi sv. mašami v naši cerkvi ne bo nič, pa se je zmotil. Odbor soseske z Lampretom na čelu je vztrajno na delu in nabira prostovoljne prispevke, kakor vidimo, ne brez uspeha. Nabralo se je že okrog 25.000 Din gotovine in tudi precej lesa in drugega stavbenega materiala. Cerkevna hiša bo vsaj v sirovem stanju do zimě pod streho, kajti opeka za zid se že izdeluje. Le naprej!

Naših vrlih gasilcev se je tudi lotil dramski duh. V kratkem dobi naš Gasilni dom oder, za kar je sicer premajhen, a upamo, da si bomo počasi že priskrbeli boljše prostore. Kar tako se držimo, fantje, da bomo v duhu časa korakali vzporedno z drugimi.

Od vseh krajev naše širne domovine se čujejo glasovi o slabem stanju cest, česar pa pri nas ne občutimo. Zahvaliti se moramo cestarjema Meglenu in Uršiču in muljavskim dobaviteljema gramozu, ki ga tolčejo iz pristnega kamna, katerega znata cestarja res izvrstno uporabljati, da nam napravita tako gladke ceste.

Kakor povsod tako tudi pri nas vlada splošna denarna kriza. Kar prodamo, je vse pod ceno, kar kupimo, se je le delno pocenilo, nekaj pa

celo podražilo, tako da s strahom gledamo v bodočnost.

Brencelj.

Poučni tečaj in zbor sadjarjev

Ljutomer, junija.

Na povabilo Društva sadnih trgovcev za dravsko banovino sta se vršila 31. maja v Ljutomeru poučni tečaj in zborovanje muropoljskih in gornjemedmurskih sadjarjev in sadnih izvoznikov. Udeležencev je bilo do 100. Otvoril je poučni tečaj predsednik Društva sadnih trgovcev gospod Pevec iz Ormoža in orisal splošen položaj v sadjarstvu in težnje ter zahteve inozemske sadne trgovine, nato pa je kmetijski referent g. Znidarič v lepem govoru predaval o gojitvi in pripravi sadja za prodajo. Obenem je priporočal sadjarjem posamezne sadne vrste iz sadnega izbora, ki se za naš okoliš posebno priporoča, potem pa se je zadeva pretresla tudi od strani izvoznikov, tako da je vsakdo dobil pregled, katere vrste sadja najbolj uspevajo pri nas in pa katere vrste se najbolje vnovčijo, oziroma po katerih je več povpraševanja.

Nadaljnji govorniki so pretresali vprašanje sadne trgovine in se je v glavnem poudarjala potreba po skupnem sodelovanju med sadjarji in sadnimi trgovci. Zahtevala se je nadalje odprava služajnostnega mešetarstva s sadjem.

Prečitala se je nato vdanostna brzojavka N. Vel. kralju, potem pa so bile soglasno sprejete predlagane resolucije.

Stvarnim izvajanjem strokovnjakov so z razveseljivim zanimanjem sledili vsi zborovalci v zavesti, kake velike važnosti je sadjarstvo za narodno gospodarstvo.

Pred zaključkom tečaja se je banski svetnik in predsednik kmetijskega odbora g. Jakob Rajh iz Ljutomera zahvalil društvu za prirejen tečaj in za stvarna izvajanja posameznih govornikov in v imenu sadjarjev pozival društvo, naj izkušna dvigniti izvoz sadja in odpraviti nezakonito trgovino. Nadalje je tudi izrazil željo, naj priredi društvo meseca avgusta še en tak tečaj v Ljutomeru. Prošnji bo društvo rade volje ustreglo.

Težave škocijanskih gasilcev

Škocijan pri Turjaku, junija.

Kar ne moremo več molčati, ko vidimo, kakšna krivica se godi našim gasilcem. Naš g. župnik je napadel zaradi veselice, ki je bila napovedana za zadnjega maja, naše gasilce raz prižnico in nam je prepovedal udeležbo te prireditve. Celu na gasilsko zvezo se je pritožil, kakor se govori, češ, da bodo imeli veselico med sv. mašo. Ta pritožba pa je bila brez vsake podlage.

Dokler je zabava na veselici poštena, kar je pri nas običajno, pač ne more nihče imeti ničesar proti temu, če se pošten fant zavrti s poštenim dekletom. Nekaj razvedrila pa morajo tudi imeti naši fantje in dekleta. Čisti dobiček, ki ga vrže taka prireditve, pa tudi gre samo za človekoljubne gasilske svrhe. Ne smemo dopustiti, da bi nam zaradi dolga prodali naš lepi Gasilski dom. Da se je postavil Gasilski dom, smo dolžni hvaliti častnemu članu našega gasilskega društva g. Janezu Kopravcu iz Malih Lipljen.

Ko so pobirali po vaseh prispevke za srečevalov, so se nekateri ljudje jezili na društvo in so odpravili prošnjike, češ, da ne dajo ničesar, ker bo že sveti Florijan pomagal, če bo nastal požar. Ne vemo, zakaj je toliko nasprotnikov gasilnega društva pri nas!

Zaradi župnikovega nasprotovanja smo naredili veselico v soboto zjutraj in je bilo vse v najlepšem redu brez pijančevanja in brez pretepov. Zvečer smo se poslovili od tovariša Jožeta Jeršina, ki se je drugega dne poročil in se preselil v sosedno župnijo. Fantje so mu zapeli nekaj lepih pesmi, nakar se je poslovil od njega tovariš Janez Šmuc in se mu zahvalil za vso požrtvovalnost, ki jo je izkazoval vsa leta našemu gasilnemu društvu.

PREKMURSKI GLASNIK

Odkritje spomenika za Prekmurje padlim borecem. V nedeljo smo se oddolžili spominu borcev, ki so po končani svetovni vojni darovali svoje življenje za svobodo našega slovenskega Prekmurja. Takrat je pohitela kopica mladih ljudi, da ustavijo madžarski naval in ubranijo slovensko zemljo. Podlegli so premoči. Dne 3. januarja 1919. je petero trupel ležalo na ulicah Murske Sobote. Pred leti smo zbrali zemske ostanke teh narodnih mučnikov in jih položili v skupen grob. Da bi jim postavili dostojen spomenik, se je sestavil poseben odbor. Po enoletnem vztrajnem in požrtvovalnem delu je odbor svojo nalogo častno izvršil. Spomenik, velik in lep, delo kamnoseškega mojstra g. Močnika iz Murske Sobote, izdelan po načrtu profesorja g. Ščuke, je diven okras mesta. Odkritje spomenika v nedeljo 7. t. m. dopoldne je bilo slovesno. Predstavniki oblastev, narodnih in prosvetnih društev, vojaštvo, šolske čete, oddelki gasilnih društev in šolska deca so do zadnjega kotička napolnili obsežno pokopališče, nepregledna množica občanov pa se je gnetla še daleč okrog. Po žalostinki, ki jo je odigrala varaždinska vojaška godba, je predsednik pripravljalnega odbora odkril spomenik. Sledila je cela vrsta nagovorov in pevski zbor mariborske Glasbene Matice je zapel nekaj žalostink. Popoldne se je vršil v krasnem mestnem parku, ki je bil nekdanj last grofa Szápárijaja, velik okrožni sokolski zlet. Nj. Vel. kralju in g. ministrskemu predsedniku sta bili poslani pozdravni brzojavki.

Pod hodom. Posestnika Majerja Jožefa iz Satahovcev je zadela huda nesreča. Majer in še nekaj drugih mož so hoteli naložiti na voz velik hlood, pri čemer je Majer po nesreči prišel pod hlood, ki mu je strl nogo.

Belokrajinski glasnik

Huda toča. V občini Talčjem vrhu je toča oklestila sadno drevje in napravila občutno škodo tudi po polju.

Gad je pičil deklico. V Semiču je pičil gad hčerko posestnika in mizarja Laha. Takojšnja pomoč je pripomogla, da je deklica okrevala. Strupene kače so se, kakor kaže, razmnožile.

NAŠI NA TUJEM

10letnica „Samopomoči“ v Hambornu

Hamborn - Neumühl, junija.

Podporno društvo «Samopomoč» (Selbsthilfe) bo imelo v nedeljo dne 14. t. m. in v ponedeljek dne 15. t. m. proslavo 10letnice svojega obstoja. Društvo je izplačalo članom za bolezenske podpore in za pogrebe v teh desetih letih nad 16 tisoč mark. Kljub temu ima v svoji podporni blagajni še toliko denarja, da še zdaj lahko podpira svoje člane, kar drugim društvom pri tej krizi že ni več mogoče. Seveda nas že malo duši, ker smo od novembra lani pa do zdaj imeli 9 pogrebov, ki so bili vsi plačani iz društvene blagajne.

Pred petimi leti smo si kupili lepo zastavo, ki je stala nad 500 mark. Lansko leto smo si ustanovili pevski oddetek, v katerem se zapoje marsikatera slovenska pesem. Sedaj poizkušamo, če se nam bo posrečilo urediti še slovensko šolo. Odbor prosi vse Slovence, posebno bralce «Domovine» iz Hamborna in Neumühla, da nam pomagajo izvršiti, kar je naši mladini zelo potrebno. Delavno društvo, ki ga že deset let vodi marljiv I. predsednik g. Anton Šnajden, zasluži vsjo podporo.

Na društveno 10letnico so vabljeni vsi tukajšnji rojaki. Proslava se bo vršila v gostilni Johanna Zahna v Buschausenu. Začetek ob 16. uri. V ponedeljek ob 16. uri bo istotam pri kavi prijetna zabava.

Drobne vesti iz Zedinjenih držav. V Rock Springsu je preminil Franc Mevšek v starosti 60 let. Pokojnik je že delj časa bolehal za srčno hibo, ki je povzročila smrt. Doma je bil iz Rovt nad Logatcem. V Ameriki je bival 20 let. — V Pittsburgu je umrla v bolnici Katarina Pavlakovičeva, rojena Forškova. Stara je bila 36 let. Zapustila je moža in pet otrok. — V Ridgewoodu je umrl Janez Zorman. Pokojnik je bil iz Rupe pri Kranju. Zapustil je ženo in hčerko. — V Binghamu je umrl Alojzij Arko, star 42 let, rojen v Zamostcu pri Sodražici, kjer žive še njegovi starši. V Ameriki je zapustil ženo in štiri nepreskrbljene otročiče. — V Pittsburgu je umrla Ana Krošlova, rojena Urekova. Doma je bila iz Loč na Štajerskem. Zapustila je moža in pet otrok. — Za jetiko je umrl Jakob Pestotnik v Little and Fallsu. Pokojnik je bil rojen na Brezovici. Zapustil je ženo, tri hčerke in tri sinove. — Pred nekaj tedni je nenadno umrl v Central Cityju Ivan Savnik, po rodu iz Brežic, star 74 let, v naselbini Nanticole pa Marija Knapičeva, doma v Št. Janžu na Dolenjskem, stara 63 let. V Ameriki je bivala 36 let. — V Calumetu je umrl v 67. letu starosti Luka Matešič. Zapustil je ženo in sina. — V Welsburgu je po večmesečni boleznii umrl 23letni Ivan Rihel. Zapustil je mater, tri brate in dve sestri. — V Detroitu je umrla Marija Klobučarjeva, mati osmih otrok. — V Jolietu je preminil France Strajner. Pokojnik je bil po rodu iz Sejnec pri Mirni na Dolenjskem, kjer še žive njegovi roditelji. V Ameriki je bival 12 let. — V Jonesvillu so položili k večnemu počitku 76letno Josipino Lesjakovo. Pokojnica je bivala v Ameriki 30 let; zapustila je moža in sina. Blag jim spomin!

ŽENSKI VESTNIK

Za kuhinjo

Krompirjev golaž. Operi, olup in zreži na tanke ploščice tri četrti kile krompirja. V kozico deni mast, na masti ocvreš eno drobno zrezano čebulo, nato stresi zraven krompir, ga osoli, prideni paprike in majorana, premešaj in prilij četrt litra mrzle vode, še enkrat premešaj in pokrito počasi kuhaj. Ko je krompir mehak, ga potresi z eno žlico moke, premešaj in po potrebi prilij še malo vode. Sok mora biti gostljat, a ne pregot. Nato duši še deset minut. Tako pripravljeni krompir lahko daš za prikuho h govejemu mesu.

Krompirjeve palačinke. Skuhaj četrt kile krompirja, ga olup in pretlači skozi sito. Pretlačeni krompir deni v lonec, zraven dodaj štiri žlice moke, tri jajca in toliko mleka, da dobiš malo gostejše testo kakor za palačinke. Nato speci palačinke. Za nadev zmešaj četrt litra kisle smetane in tri jajca; v kozici pa ocvri drobno zrezane čebule. Ko imaš palačinke gotove, jih po-maži najprej z zmešano smetano, potem pa posuj še malo ocvrte čebule. Pokladaj jih v pomazano kozico drugo vrh druge. Na vrh deni nekoliko sirovega masla in postavi palačinke za pol ure v pečico, da se še malo popečejo. Daš za večerjo s solato na mizo.

Obročki. Vmesi v testo 14 dek moke, 14 dek sirovega masla, 7 dek sladkorja, 7 dek zmletih mandeljnov, 1 deko stolčnega cimeta in od pol limone naribane lupinice. Ko si testo umesila, napravi dolg svalk, nato ga razreži na kosce, za oreh velike. Te kosce z roko strkljaj, da dobiš tanke palčice, katere zaokroži v majhne obročke. Pokladaj jih na pomazano pekačo in jih speci v ne prevroči pečici. Pečene zloži na krožnik in jih posuj z vanilijevim sladkorjem.

Špinača z mlekom. Skuhaj špinačo v slanem kropu. Kuhano odcedi, polij z mrzlo vodo in jo ožmi, nato jo ali pretlači skozi sito, ali pa prav drobno seseklaj. Za pol kile sirove špinače vmešaj v kozi dva rumenjaka, prilij osminko litra mleka, prideni seseklano špinačo in postavi na ognjišče, da zavre. Med tem pridno mešaj, da se ne prismoji. Vre naj četrt ure. Nazadnje pri-mešaj še za pol jajca sirovega masla, osoli in popopraj, dobro zmešaj in daj kot prikuho z govejim mesom.

Kolerabice na solati. Operi, olup in skuhaj v slanem kropu kolerabice. Ko so skuhane in mehke, jih odcedi, zreži ali na kocke ali pa na ploščice. Zrezane polij z oljem in kisom, jih osoli in popopraj, ter previdno premešaj, nato jih daj kot solato na mizo.

Beluši s smetano. Skuhaj beluše (šparglje) v slanem kropu. Kuhani so v 20 minutah. Kuhane in odcejene previdno položi v skledo. Polij jih z dobro, gosto kisló smetano, da so ž njo pokriti. Postavi skledo v vročo pečico, da smetana zarumeni. Pod skledo daj malo soli, da ne počii.

Grahov pire. Zluščen grah skuhaj v slanem kropu, kuhanega odcedi in pretlači skozi sito, pretlačeni grah deni v lonec, zraven daj žlico sirovega masla, žličico sladkorja in nekaj žlic toplega mleka ali kisle smetane. Vse skupaj dobro zmešaj in daj na mizo. Tako pripravljen grah daš lahko s telečjo pečenko na mizo.

Praktični nasveti

Porcelanasta posoda. Od cigaret ožgane pepelnike iz porcelana, porcelanaste vaze in podobno posodo osnažiš s tem, da vliješ nekaj kapljic solne kisline na madeže in potem dobro izpereš s čisto vodo.

Madeži na plišastih stolih. Plišaste stole, ki so politiz z likerji, osnažiš s čistim alkoholom in zdrgneš z baržunasto krpico. Nato z mehko ščetko lepo skrtači potlačene dlačice.

Snaženje mlinčka za kavo. V mlinčku za kavo se sčasoma nabere maščoba od kave, kar povzroča, da se kava več lepo ne zmelje in tudi mlinček tako drobno več ne melje. Da bo mlinček spet v redu, vlij vanj vrele vode, in tako malo pomelji, da se dobro prečisti. Nato moraš mlinček postaviti narobe, da se voda izcedi in dobro presuši.

Mlad krompir. Mlad krompir in korenček ponavadi ostržemo z nožem. Če ga pa denemo za 20 minut v mrzlo vodo in nato s krtačico skrtačimo, gre to hitreje in bolje kot strganje z nožem.

ZANIMIVOSTI

× **Bivša cesarica Zita pri papežu.** V Italiji se mudi že nekaj dni bivša avstrijska cesarica Zita, ki jo je papež Pij XI. sprejel v skoro enourni avdijenci. Po posetu pri papežu je odšla bivša cesarica Zita k vatikanskemu tajniku. Tudi ta poset je trajal dalje časa. Vzrok njenega obiska ni znan.

× **Pod morjem na severni tečaj.** Podmornica «Nautilus», s katero bo slavni angleški raziskovalec Hubert Wilkins plul pod morjem na severni tečaj, je nastopila svojo pot. Prevozila bo Atlantski ocean do Spitzbergov. Od tam bo Wilkins poskušal prodreti na severni tečaj. Podmornica ima 19 mož posadke.

× **V Monakovem je zgorela velikanska palača.** V noči na soboto je nastal iz neznanega vzroka ogenj v tako zvanem Glaspalastu, veliki palači v Monakovem na Bavarskem. Požar je vpepelil vse poslopje do železnega ogrodja. Škoda je ogromna zlasti zaradi tega, ker je zgorela tudi velika množina v palači razstavljenih dragocenih slik nemških slikarjev.

× **Usmrtitev anarhista Schirruja v Rimu.** Pred fašističnim izrednim sodiščem za zaščito države v Rimu, se je zagovarjal v Sardiniji rojeni anarhist Schirru zaradi poskušene atentata na Mussolinija in uboja treh policijskih agentov,

ki so ga hoteli aretirati. Schirru je izpovedal, da je več mesecev čakal v zasedi v bližini palače ministrskega predsednika na ugodno priliko, ker je smatral Mussolinija za zastopnika politične smeri, ki je v nasprotju z njegovimi anarhističnimi nazori. Glede uboja policijskih agentov je izjavil, da ni imel namena jih ustreliti. Segel je po orožju, da bi sam sebi končal življenje, ker se mu je atentat ponesrečil. Policijski agenti so hoteli to preprečiti in pri tem so strelji zadeli nje. Sodišče je pod predsedstvom fašističnega generala Cristinija obsodilo Schirruja v smislu obtožnice na smrt z ustrelitvijo v hrbet. Zagovorniki so vložili prošnjo za pomilostitev, ki pa je bila odklonjena in je bila smrtna sodba že izvršena.

× **Umetna megla proti napadom iz zraka.** Ob prisotnosti številnih zastopnikov francoske vlade in maršala Petaina so se vršili te dni v okolici mesta Roubaixa v Franciji poizkusi, kako bi se uporabila umetna megla za obrambo proti napadom iz zraka. Hoteli so dognati, ali se dajo z umetno meglo zakriti tamošnje industrijske naprave tako, da jih sovražnik ne bi mogel opaziti. V kratkem času je šest priprav za proizvajanje lakšne megle prekrilo 6 km široko ozemlje. Megla je ležala 45 minut na zemlji, čeprav je pihal veter. Letala res niso mogla ugotoviti, kje bi stala kakšna industrijska naprava, vendar je maršal Petain izjavil, da ne more povedati svojega končnega mnenja o uporabnosti tega izuma.

× **Opico hoče pripraviti do govora.** Ameriški profesor Kellog hoče napraviti zanimiv poizkus počlovečenja opice, ki jo hoče vzgojiti natančno tako kakor otroka iz imovite družine. Čeprav doslej niso mogli nobene opice pripraviti do tega, da bi govorila, meni Kellog, da se to ni posrečilo zato, ker niso z opicami ravnali človeško. Profesor bo mlado opico takoj po rojstvu izločil iz živalske družbe. Opico, ki jo hoče napraviti za človeka, bo profesor dal prinesiti v otroško sobico, kjer jo bo dalje vzgajal. Mladič bo dobil tudi guvernanto, ki ga bo vozila okrog v otroškem vozičku. Ko bo opica nekoliko odrasla, se bo igrala samo z otroki enake starosti. Tako se nadeja Kellog, da se bo žival počlovečila in se tudi naučila človeške govorice.

× **Kokoši redijo s tobakom.** To je najnovejša posebnost, seveda v Ameriki. Vest namreč javlja, da so poizkušali v nekem velikem kokošem vzrejališču hraniti kokoši s tobačnim listjem. Pri tem so bili doseženi izredni uspehi. Piščanci so se debelili do neverjetnosti. Poizkušali so hraniti tudi starejše kokoši na isti način in je bil dosežen tudi z njimi odličen uspeh. Živine, ki uživa tobačne liste, se ne loti kužna bolezen. Edino slabo pri vsej reči je to, da se sedaj kadilci boje povišanja cen tobaku.

× **Milijonsko mesto bodo prestavili.** V Braziliji izdelujejo sedaj novo ustavo. V zvezi s tem se je pojavil predlog za premestitev glavnega mesta Rio de Janeiro na višave Goyaza. Ze v stari ustavi je bil ta načrt sprejet, vendar se ni nikdar izvršil. Z načrtom, ki je nastal predvsem iz zdravstvenih razlogov, se sedaj mnogo bavi časopisje. Tudi se je že javil bogatin, ki je pripravljen zgraditi na višavah Goyaza mesto z vsemi potrebnimi javnimi poslopji in cestami brezplačno s pogojem, da dobi koncesijo za javne prometne naprave, za preskrbo mesta z elektriko in podobno. Ali bo mogoče orjaški načrt, da bi se premestilo mesto, ki šteje precej nad 1 milijon duš, izvesti, je seveda veliko vprašanje.

ZA SMEH IN KRATEK ČAS

Točno.

Uradnik: «Danes je leto dni, odkar sem pri vas v službi, gospod ravnatelj. Obljubili ste mi, da mi boste po tem času povišali plačo, če boste zadovoljni z menoj.»

Ravnatelj: «Res je, a ste mi pravkar dali priliko za nezadovoljnost.»

Uradnik: «Kako to?»

Ravnatelj: «No, ker hočete povišanje plače.»

Na sodišču.

Sodnik (starejši gospodični): «Koliko ste stari?»

Gospodična molči.

Sodnik: «Meni lahko mirno noveste, saj sem že poročen...»

Prav narobe.

Urša: «Ali si moreš misliti kaj hujšega kakor je zakon brez ljubezni?»

Neža: «O, še hujše zlo je ljubezen brez zakona...»

Na razstavi slik.

A: «Kaj, tale ostudna slika vam je včeraj izzvala solze?»

B: «Seveda, saj mi je padla na glavo...»

Njegov kruh.

Bolnik pride k zdravniku in toži o glavobolu. Ko ga zdravnik pregleda, mu reče: «Vi morate na vsak način opustiti vsako opravilo z glavolo!»
«Kako naj pa potem živim, saj sem brivec...»

Listnica uredništva

Ribnica na Pohorju. Glede tiskanja povesti včasih ne gre drugače. Če bo mogoče, bomo ljubiteljem naših povesti ustregli.

Birmanska darila

kupite poceni in dobro pri

H. Suttner
Ljubljana 5
Prešernova ulica št. 4.

Tvrdba razpošilja blago na vse kraje Evrope, Amerike, Afrike, Azije in Avstralije.

Lastna protokolirana tovarna ur v Švici.

Ure v vseh cenah od 44 Din navzgor.

Št. 120. Kovinasta ura (anker) 44 Din, s sekundnim kazalcem 78 Din.

Št. 121. Ista z Radiumom 58 Din, s sekundnim kazalcem 94 Din.

Št. 125. Budilna ura, 16 cm visoka, 49 Din, z Radiumom 76 Din.

Zahtevajte veliki ilustrovani cenik, ki ga Vam pošlje zastoj in poštine prosto

H. SUTTNER v LJUBLJANI 5

Strešno opeko in strešnike

vseh vrst za pokrivanje hiš iz znanih tovarn: Meszaroš i drugovi, parne crepane v Veliki Kindi, dobavlja franko vsaka postaja po konkurenčnih cenah samo generalno zastopstvo za dravsko banovino, to je

Mat. Vindiš, Pragersko in Varaždin

Prava mila zdravja in lepote

s znamko „ELSA“. Lilijsno mlečno milo posebno fino cvetno milo. — Lilijsno kreme-milo zelo blago delujoče. — Rumenjako milo tudi za otroke. — Glicerino milo, tudi za raspokano kožo. — Boraksovo milo za pege solne. — Katranovo milo za glavo in las. — Milo za britje, higijenski čisto iz medicinski dobro delujojih sestavin, potrebnih za zdravje in lepoto.

Kdor ga enkrat poskusi, mu ostane zvest.

Storite tudi Vi tako, pomagalo bo tudi Vam!

S pošto 5 kosov mila v poljubni izbiri, če se pošlje denar naprej 52 Din, brez vseh nadaljnjih stroškov, ali po povzetju 62 Din. Zraven Fellerjeva „Elsa-kreme“-pomada za zaščito lica in kože, Fellerjeva Elsa-pomada za rast las, za naprej poslanih 40 Din, a lončica brez vseh nadaljnjih stroškov ali po povzetju 50 Din. Elsadont-krema za zobe 8 Din 80 p, Elsa-Shampoo za umivanje glave 3 Din 30 p, Elsa-Sachet dišeča blazinica 6 Din 60 p. — Naročila izvršuje lekarnar

EUGEN V. FELLER, Stubica Donja
Elsa-trg 360 Savska banovina

Kajenje je strup.

Vsakdo se lahko igraje odvadi zdravju škodljivega kajenja z našimi «Ex-tabletami». Po 14 dneh je prenehal kaditi najstrastnejši kadilec, ako je porabljal naše tablete, ki so popolnoma neškodljive. 1 ovoj stane 30 Din in poština. Popolna kura 5 zavojev 145 Din (10 zavojev 200 Din). Pišite še danes ponje!

Proti pijančevanju je Trezocno!

edino zanesljivo delujoče, absolutno neškodljivo sredstvo. Zavoji po 45 in 75 Din. Popolna kura 200 Din.

Naslov za naročila obeh preparatov: Aurora, Sekt. 59, Novi Sad, Željeznička ulica br. 38. 86

MALI OGLASI

Vsaka beseda 50 par. Najmanjši znesek 7 Din. Zenitni oglasi, dopisovanja in trgovski oglasi vsaka beseda 1 Din. Za pošiljanje ponudb in dajanje naslovov še posebej 2 Din. Znesek je priložiti naročilu.

Oglasni oddelek «DOMOVINE», Ljubljana, Prešernova ulica št. 4.

Telefon št. 3492.

Nove harmonike

Izdeluje in vse glasbene instrumente popravlja J a n c v Ljubljani, Bohoričeva ulica št. 9. 195

Poceni se prodaja tristanovanjska hiša

v Radzilu št. 20 (Slivnica). Pri hiši, ki stoji ob glavni cesti, je vse nanovo preurejeno. K hiši spadajo lep vrt in tri četrtine travnika z nekoliko sadnimi drevesi. Več se zve v Smogavzovi trafiki v Framu. 230

Šoferska šola Gojko Pipenbacher,

Ljubljana, Gosposvetska cesta št. 12. Zahtevajte informacije! 236

150 do 300 dinarjev na dan

zaslužijo oni, ki imajo mnogo poznanstva. Za odgovor znamko! Kosmos, Ljubljana, poštni predal št. 307. 229

Proda se manjše posestvo,

ležeče nekoliko v hribu in oddaljeno tri četrt ure od železniške postaje v Sevnici. Nova z opeko krita hiša in hlev; lep vinograd, njive, travnik, nad petdeset sadnih dreves in gozd. Cena 45.000 Din. Več pove Maks Derenda v Šmarju pri Sevnici. 235

200

Okrajne zastopnike

za vse sreze sprejemamo; sposobne tudi proti fiksni plači. Pripravno za upokojene orožnike, učitelje itd. Pismene ponudbe sprejema: «Union», zavarovalna družba v Ljubljani, Miklošičeva cesta 7/III.

Napródaj je posestvo v Slovenskih goricah,

ležeče ob banovinski cesti, oddaljeno pol ure od cerkve in sestoječe iz hiše, gospodarskega poslopja, njiv, travnikov, sadonosnika in vinograda, kar vse meri 8 in pol orala. Prodajalec naslov pove uprava «Domovine». 232

SPLOŠNO JE ŽE ZNANO

da se dobiva v Ljubljani v Prešernovi ulici št. 54 razna manufaktura po neverjetno nizkih cenah.

Šifoni	od Din	750
Pralna svila	" "	130
Tiskovine	" "	60
Cefirji za srajce	" "	100
Češki in angleški kamgarni za moške obleke	" "	800
Volneni deleni	po Din	260
Frotirji za kopalne plašče, 140 cm široki	" "	760
Frotiraste brisače	" "	260
Creppe de chine, krasne kvalitete	" "	680

Srajce, kravate, žepni robci, posteljne garniture, šivane odeje in razno drugo blago po izredno nizkih cenah.

Samo sveže tovarniško blago!

Oglejte si neobvezno blago in cene!

JOSIP IVANČIČ
LJUBLJANA

Prešernova ulica št. 54
(nasproti glavne pošte).

Najnovejše dvokolo z motorčkom 1 1/2 K. S., dvokolesa, šivalni stroji, otroški vozički, vozički za igrat in posamezni deli najceneje. Ceniki franko.

„TRIBUNA“ F. B. L., tovarna dvokoles in otroških vozičkov Ljubljana, Karlovška cesta št. 4.

Neprijeten duh ust

je zoprn. Zobje slabe barve kvarijo najlepši obraz. Obahibi odstranile že pri enkratni uporabi krasno osvežujoče Chlorodont-paste. Ze pri kratki uporabi dobijo zobje krasen sijaj slonovine. Poskusite najprej z malo tubo po Din 8.— Velika tuba Din 13.— Dobite jo povsod.

Kdor oglašuje, ta napreduje!

Prva jugoslovanska razpošiljalna

svetovnoznanih **KOS** srebrojeklenih

z znamkami: «Narodna kosa», «Magneta» in «Dvojni orel z mečem».

Z garancijo jih razpošilja na vse kraje po najnižjih dnevnih cenah v vseh dolžinah

V. PILIH V ZALCU, dravska banovina.

Kose so ročno delo iz najfinejšega jekla, lahke, na las tanko izdelane, najlepše izvedene in v vseh legah uporabne.

Za vsako «Narodno koso» in «Magneto» se jamči.

Ako katera kosa ne reže in se jo vrne franko, se po trikratnem klepanju zamenja z novo.

Velika izbira in zaloga srpov, klepajev, kosirjev in vodirjev, lesenih in kositrnih. **Brusilni kameni**, pristni bergomaški, francoski, tirolski, rogaški, naravni turški, in Karborundum.

Zahtevajte cenik!

Zivčne bolezni.

Njihov vzrok in način zdravljenja s pomočjo ekstrakta (kot je «Kalefluid» D. Kaleničenka) iz življenskih žlez mladih živali. Ze po enem tednu se občuti znatno izboljšanje, a po prestanem polnem kurzu nervoznost poneha in prejšnji bolnik postane zopet zdrav in energičen.

Brezplačna literatura «Zdravljenje bolezni». Obrnite se na naslov: Beograd, Kralja Milana 15, biro «Kurir», Miloš Marković.

«Kalefluid» prodajajo vse lekarne in drogerije. Dobiva se tudi v manjših steklenicah po 60 Din.

Glasbila za vse!

Violine	od Din	890
Gitare	od Din	1990
Trompete	od Din	4800
Harmonike	od Din	8500

Kromatične in klavirske harmonike, jazz-instrumenti.

Zahtevajte veliki brezplačni

CENIK

največje in najcenejše odpr. tvrdke glasbil Jugoslavije

MEINEL & HEROLD

tovarne glasbil in harmonik

prod. podr. MARIBOR št. 104.

Brezplačen pouk v sviranju. Navodila v ceniku.

Zlatnino in srebrnino

prodaja poceni in dobro svetovnoznana tvrdka

H. SUTTNER LJUBLJANA 5

Prešernova ulica št. 4.

Zadnje novosti prstanov, verižic, zapestnic, narpinskih igel (brož) itd.

Predelavanje zlatih stvari; izdelovanje tudi po želji.

Tvrdka razpošilja blago na vse kraje Evrope, Amerike, Afrike, Azije in Avstralije.

Zahtevajte veliki ilustrovani cenik, ki ga Vam pošlje zastoj in poštine prosto

H. SUTTNER v LJUBLJANI 5

Lastna protokolirana tovarna ur v Švici.

Odkar je Zlatica gosposka dama, seve ne more vedno prati sama. Zato perico brhko je najela in važno ji resnico razodela:

da milo Zlatorog mehča perilo, prihrani truda in skrbi obilo... Perica je vesela te novice — tako naj bi ravnale vse perice!

Oj zlata Zlatica — glas gre okrog: nad vse je terpentinsko milo Zlatorog!

(Nadaljevanje sledi.)

Zlatorog